

Gyógyszerészet-történeti kiállítás nyílik a várban

A múzeumhoz került az egykori Aranyszarvas bútorzata

Fotó: Nagy Tibor

Tegnap délben a Kiss Unicum Kft. telephelyének raktárából a múzeum marosvásárhelyi várban levő épületébe került az egykori Aranyszarvas gyógyszerészeti korabeli bútorzata, amelyet az épület megvásároló Kiss Szabolcs vállalkozó adományozott.

Vajda György

A bútorzat a Rózsák tere 55. szám alatti Steibl-ház földszinti helyiségeiben volt, az egykori Atlas, illetve a korábbi Aranyszarvas gyógyszerészeti tárolóban. A lakóház már a 18. század végén állt, 1872-ig a Királyi Tábla, majd később Steibl festékkereskedő üzlete, a Kékgolyó működött benne. Itt volt a híres Aranyszarvas gyógyszerész, amelyet 1879. augusztus 18-án Bernády Dániel gyógyszerész, dr. Bernády

György apja vásárolt meg özvegy Görög Józsefnétől.

Mint ismeretes, a helyiségben azóta működik gyógyszerészeti tároló. Mivel a bútorok már nem feleltek meg a korszerű követelményeknek, kicserélték, és az ingatlan új tulajdonosa, Kiss Szabolcs vállalkozó a múzeumnak adományozta őket.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra! Ha előfizet, **BIZTOSAN** kézhez kapja. **Telefon: 0742-828-647**

Ünnepelt a Gedeon Richter Románia

Két évtizede gyárt gyógyszert Marosvásárhelyen a 117 éve alapított Richter Gedeon Nyrt. magyarországi központú innovációra épülő multinacionális gyógyszerészeti termelő és fejlesztő leányvállalata, a Gedeon Richter Románia.

5.

Jó világok emléke

A falon levő oklevél jelezte, hogy a város vezetősége sem feledkezett meg a Zöld családról, a múlt évben házasságkötésük hatvanadik évfordulóján köszöntötték a Nagysármához egy életen át hűséges házaspárt.

6.

Ma kezdődik a labdarúgó-vb

A nyitómérkőzésen a házigazda orosz válogatott ellenfele a szaúdi együttes lesz, a világranglistán elfoglalt helyezések alapján a 32-es vb-mezőny két leggyengébb csapata találkozik egymással a moszkvai Luzsniki Stadionban.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Lemaradva, elmaradva

Antalfi Imola

Lelombozó: utolsó helyen áll Románia az EU-ban az autópályák szempontjából. Az még szomorúbb, hogy úgy tűnik, az elkövetkező években sem lesz jobb a helyzet. Miközben magyar részről jó ütemben haladnak a munkálatokkal, és nagy valószínűséggel az autópálya a szerződésben megszabott időpontra eléri a román-magyar határt, ahol a két sztrádnak csatlakoznia kellene, a romániai oldalon még évekig a megszokott kanyargós, zsúfolt, balesetveszélyes E60-ason közlekedhetünk nyugati irányba. A média felkapta a témát: a magyarországi autópálya-építő cégek Romániából vásárolják a kavicsot, homokot, cementet, vagyis „Románia segít Magyarországnak autópályát építeni”, és mint mondják, szégyen, hogy a határ innenső felén nem történik semmi. Igen, így van. Az, hogy a magyarországi sztráda kivitelezői – gazdasági megfontolásból – Romániától vásárolnak építőanyagot, mégiscsak jó a hazai építőiparnak is, nemde? Ha már utat építeni nem tudunk, legalább beszállító cégeink dolgoznak... Tehát, hogy ki kit segít, relatív.

Az egyre inkább szónokivá váló kérdés az, hogy miért nem képes Románia egy kicsit is „haladni” az útinfrastruktúra fejlesztésével? Évtizedek teltek el közbeszerzési eljárásokkal, szerződéskötésekkel, majd -bontással, rosszul elkészített tervek „frissítésével”, beruházások újraengedélyeztetésével, új licitációkkal, pereskedéssel, nemtörődömséggel. A politikusok magasröptű beszédeket tartanak az autópályák fontosságáról, hasznosságáról, és nagyjából ebben ki is merül az építkezés.

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

JÚNIUS

14., csütörtök

A Nap kel
5 óra 28 perckor,
lenyugszik
21 óra 16 perckor.
Az év 165. napja,
hátravan 200 nap.

Isten éltesse!

Ma VAZUL, holnap JOLÁN és VID napja.
JOLÁN: Dugonics Andrásnak a Jólánka, Etelkának leánya című regényében szerepel először, 1803-ban. Forrása a középkori magyar Jóleán (jó leány), vagy a görög Jolantha (a viola virága).
VID: régi magyar személynév, a latin Vitus név délszláv eredetű alakja.

IDŐJÁRÁS

Esős, viharos idő

Hőmérséklet:
max. 27°C
min. 16°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2018. június 13.

1 EUR	4,6647
1 USD	3,9701
100 HUF	1,4559
1 g ARANY	165,2139

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

De szeretnék gazdag lenni!

Június 18-án 19.30-tól a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata De szeretnék gazdag lenni! címmel verses szórakozásra és elmélkedésre hívja a felnőtteket és az ifjakat egyaránt. Kiváló színészek kiváló verseket adnak elő – Ady Endrétől, József Attilától, Kosztolányi Dezsőtől, Babits Mihálytól, Karinthy Frigyesztől a kortársakig. Jegyek elővételben a www.biletmaster.ro-n.

A forma hősei – szobrászati kiállítás

Június 14-én, ma 17 órakor szobrászati kiállítás nyílik a marosvásárhelyi Art Nouveau Galériában. Tizennyolc művész – Bálint Károly, Bogdan Nueleanu, Gábor Barna, Gyarmathy János, Gheorghe Mureşan, Kiss Levente, Kolombán Árpád, Makkai István, Pop Gheorghe, Sánta Csaba és Veress Gábor Hunor – mutat be válogatást munkáiból. A forma hősei című tárlaton különböző életkorú és stílusú alkotók különféle anyagokból készült művei láthatók a Kultúrpalota földszinti kiállítótermeiben. A Romániai Képzőművészeti Szövetség helyi fiókjá szervezte újabb rendezvényt a megnyitón Nagy Miklós Kund művészeti író ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

Sorsfordító nők Dicsőszenmártonban

Az RMDSZ Dicsőszenmárton kerületi Nőszervezete meghív minden érdeklődőt a június 14-én 18 órakor kezdődő Női példaképek a Küküllőmente szórványvidékein – beszélgetőest öt sorsfordító nőről című rendezvényére. Az eseményre a dicsőszenmártoni Magyar Házban (Köztársaság utca 78. szám) kerül sor. Az est folyamán olyan sorsfordító nők közösségéről kifejtett tevékenységét mutatják be, mint például Szlovácsék Ida nyugalmazott magyartanárnő, Udvari Margit óvónő, néhai Kiss Anna alpolgármester, Tóth Zsuzsanna munkás, Tóth Katalin tanítónő, néhai Bustya Elza tanítónő. Az RMDSZ Dicsőszenmárton kerületi Nőszervezete Maros megyéből harmadikként ezzel a rendezvénnyel csatlakozik az RMDSZ Nőszervezetének Sorsfordító nők az elmúlt 100 évben rendezvénysorozatához.

Néma erdő – kampány az állatkertben

Június 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a marosvásárhelyi állatkertben, a trópusi ház előtt kerül sor a Európai Állatkertek és Akváriumok Szövetsége (EZA) Néma erdő nevű kampányának megnyitójára. A kampány az énekesmadarak veszélyeztetettségére hívja fel a figyelmet.

Kirándul a Nagyinet

A Maros Megyei Könyvtár kövesdombi fiókjá keretében működő Nagyinet program résztvevői június 26–29-én Bulgáriába utaznak. Indulás 26-án reggel 9 órakor, hazatérés 29-én. A programban tengerparti fürdés, Mária királynő kastélyának és a botanikus kertnek a meglátogatása is szerepel. Érdeklődni, feliratkozni a könyvtár kövesdombi székhelyén, illetve Illyés Claudia könyvtárosnál a 0748-741-507-es telefonszámon lehet.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270. közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

Könyvturi, először!

Kaáli Nagy Botond

Igencsak érdekes ötlettel jelentkeztek a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem elsőéves, impresszário szakos diákjai. Olyan ötlettel, amely ugyan nem új, de Marosvásárhely egyrészt nagy hiányt szenvedett belőle, másrészt több érdeklődő életét is megkönnyíti. Hiszen mi van azokkal, akiknek már nem fér a lakásába több kötet (igen, még vannak ilyen emberek a huszonegyedik században is), de kidobni sajnálják a meglévőket, odaajándékozni nincs kinek, antikváriumba vinni pedig nyűg? És mi a helyzet azokkal, akik könyveket keresnek, nem mai kiadású, sok esetben indokolatlanul drága köteteket, hanem régebbi, ám ma már szinte beszerezhetetlen kiadványokat, illetve szeretnek elvegyülni a régi könyvek sűrűjében, egy-egy ritka címre, szerzőre vagy tematikára vadászva?

A fentebb felsoroltak minden biztonnal ellátogattak az egyetemi hallgatók rendezvényére, hiszen az pontosan a felsorolt igényeknek ment el: Könyvturi címmel egész délután-

nos könyvturkálót szerveztek, a békés nézelődést a szemnek és fülnek kellemes apróságokkal spékelték meg. Mindennek pedig a lehető legalkalmasabb helyszínt találták: a Teleki Téka udvarát, ahol az évszázados falak közötti zöld pázsiton könyvektől roskadozó asztalok várták az érdeklődőket, az esemény színességét olyan apróságok bővítették, mint a színes poharak az ingyen kitölthető teának, kávénak, a poénos fotókeretek, a halkán szóló dzsesszmuzsika és az általános jó hangulat, az értékes újdonság létrejötte okozta örömezt.

A könyvturi keretében, délután 5 órától kerekasztal-beszélgetésre is sor került a Téka vén diófájának árnyékában, ahol fiatal meghívottak beszélgettek Kult-turi cím alatt a kultúra mai helyzetéről. A meghívottakat – Brassai Eszter dramaturgot, Fülöp Timeát, a Kultúrpalota igazgatóját, Lázok Klárát, a Teleki Téka igazgatóját, Purosz Leonidasz slamköltőt és Szabó Róbert Csaba író, szerkesztőt – Ritziu Ilka-Krisztina színművésznő, a társalgás moderátora mutatta be, majd elkezdődött a beszélgetés, amelyen (szinte

végig a kultúra mai szerepének vonalán haladva) szó esett a kultúra fontosságáról, arról, hogy mi az, amit művészetnek tartunk, a magas kultúráról, az elefántcsont-toronyból való leszállásnak, illetve a torony lebontásának fontosságáról. A beszélgetőtársak említették a kultúra fogyasztását, a kultúrát mint a mindennapi élet részét, a nevelés fontosságát, a kortárs művészeti ágak és a hagyományok átadását. A szervezési kérdések és minőségi előadások, közönségigények, a közönség nevelésének kérdésköre, a sepsiszentgyörgyi színház örök példája ugyancsak felmerült a beszélgetés során, ahogy a fiatalok és a slam, a költészet, a kultúrára való nevelés fokozatossága is. Szépség és tradíció, sztorik és történetek, a gyerekekkel való foglalkozások, a korai beszélgetések fontossága. Kulturális, összművészeti fesztiválok kérdésköre, illetve azok helyi hiánya, a kulturális intézmények közötti kapcsolatok kérdésköre – mindezekről szó esett a beszélgetés alatt, a Kult-turi alatt és után pedig folytatódott a könyvturkáló, ahonnan bárki bármilyen könyvet hazavihetett.

A kezdet ígéretesnek bizonyult, reméljük, hogy a jó hangulatban zajló, értékes eseménynek lesz folytatása is.

Fotó: Nagy Tibor

Falunap Pókában

Június 17-én, vasárnap falunapot tartanak a Sárpatok községhez tartozó Pókában. A rendezvény reggelén a sármási fúvószenekar hívogatja a falubelieket, majd délelőtt 11 órakor református istentisztelet tartanak. Ekkor a sármási kórus és Kilyén Ilka színművésznő is fellép. A délutáni program a falu parkjában zajlik hagyományörző

néptáncsoportok műsorával. A sármási csoport vicces jeleneteket mutat be, Csiki Andrea saját alkotásaiból ad elő. Az esti órákban a Kéknefelejcs szólóénekesei és Syntia szórakoztatja a jelenlévőket. A szervezők várják azok jelentkezését, akik a pókai halból bográcsban levest szeretnének főzni. Ez ügyben hívják a 0745-580-650-es telefonszámot.

RENDEZVÉNYEK

Sütő Andrásra emlékeznek

A Sütő András Baráti Egyesület tagjai június 16-án, szombaton délután fél 6-kor koszorút helyeznek el Sütő András sírján a református temetőben. Az író születésnapja alkalmából vasárnap délután 4 órakor megemlékezésre kerül sor a pusztakamarási református templomban Kilyén Ilka és Szélyes Ferenc színművészek közreműködésével.

Apor Károly-délután Tófalván

Június 16-án 15 órától Tófalván Apor Károly-délutánra kerül sor. 2015 őszén a Csíkszeredában tartott Apor-konferencia előadásait tartalmazó, Aporok szolgálatban című kötet bemutatásának apropóján két szerző rövid előadást tart Apor Károly egykori birtokának szomszédságában, a tófalvi római katolikus kápolna udvarán. A Gyergyószentmiklósról érkező dr. Becsek-Garda Dezső Apor Istvánról írt kutatásainak foglalatát osztja meg az érdeklődőkkel, míg Nemes Gyula, a konferenciakötet szerkesztője és társszerzője Apor Károly Tófalván címmel tart rövid elő-

adást. A kötetet Székely Szilárd mutatja be. Az előadásokat és a könyvbemutatót követően koszorúzás lesz Apor Károly és felesége síremlékénél, ezután szeretetlakomára várják a résztvevőket. Házigazda ft. Baricz Lajos maros-szentgyörgyi plébános. Közreműködik a maros-szentgyörgyi egyesített kórus Simon Kinga vezetésével és Pataki Ágnes.

Kali Ellák-émléket

Június 17-én, vasárnap 19 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében Harangoznak, szépen szólnak címmel emlékestet tartanak a templomtervező, -építő Kali Ellák műépítész tiszteletére. Fellépnek: Kilyén Ilka, Molnár Tünde, a Maros megyei református lelkészek férj-kara. Zenélnek még: Bíró Zsuzsanna hárfán, Molnár Johanna brácsán, Pető Rebeka fuvolán, Bíró Jenő ref. lelkész gitározik, Hána László ütős hangszereken játszik. Énekel Kali Blanka, Kali Margit. Az egykori építészre Kali Tünde Zsófia ref. lelkész, Ötvös József ny. ref. lelkész, egykori esperes és Lőrincz János ref. esperes emlékezik, majd Kali Ellák (1946–2013) építészeti munkáiból láthatnak vetítést a nézők. A műsort Kilyén Ilka és Nagy István színészek vezetik.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Csép Éva Andrea: Sürgősen növelni kell a szociális szolgáltatások állami támogatását

„A munkaügyi minisztériumnak kötelessége növelni és napjaink igényeihez igazítani a magán szociális szolgáltatásokat biztosító szervezeteknek szánt állami támogatást. Elfogadhatatlan az a tény, hogy azok a szervezetek, amelyek hasonló, a társadalom számára elengedhetetlen, hiánypótló munkát végeznek, alultámogatottságuk miatt a tevékenységük felfüggesztésére kényszerüljenek” – hívta fel a figyelmet Csép Éva Andrea képviselő, a képviselőház munkaügyi és szociális bizottságának titkára annak kapcsán, hogy kérdést intézett a munkaügyi minisztériumhoz, amelyben arról érdeklődik a szakértőktől, hogy az elmúlt kilenc évben miért nem emelte meg a szociális szolgáltatásokat nyújtó magán-szervezeteknek szánt állami támogatás összegét.

Csép Éva Andrea, az RMDSZ Maros megyei parlamenti képviselője úgy véli, hogy a szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknek, intézményeknek nagyon fontos szerepük van társadalmunkban, ezek hiányában ugyanis nagyon nehezzé, akár lehetetlenné válna azon személyek

mindennapi élete, akik rászorulnak a szociális gondozás különböző formáira. A képviselő elmondása szerint ezen szolgáltatások havi fenntartási átlagköltségének biztosítania kell a minimális minőségi standardokat, a törvény szerint pedig ezek összege nem lehet kisebb a kormány által meghatározott minimális standard költségnél. Továbbá rámutatott arra is, hogy majdnem kilenc év telt el az összegek megállapítása óta, ez idő alatt viszont a bruttó minimálbér 600 lejről 1900 lejre nőtt, ezzel egyidőben nőtt a személyenkénti szociális szolgáltatások költsége is, ellentétben az állami havi támogatás összegével.

„Havonta keresnek meg különböző szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezetek az ország több megyéjéből szakmai találkozók, konferenciák, és minden alkalommal aggodalmukat hangsúlyozzák, hogy ezek az összegek a költségeik 50%-át sem fedezik. Egy nappali foglalkoztatató központnak például egy személy ellátásához havi 500 lejre van szüksége, ezzel szemben az állami hozzájárulás 175 lej” – mutatott rá a szakpolitikus.

A képviselő ugyanakkor magyarázatot kért, hogy minek köszönhető az állami

és magán szociális szolgáltatásokat nyújtó intézményeknek szánt állami támogatás összegei közötti óriási különbség, ugyanakkor mikor tervezik ezt a különbséget felszámolni. „Aggodalomra ad okot az a tény is, hogy az alultámogatott hasonló intézmények évről évre a fenntarthatóság hiánya miatt nem tudják folytatni és fenntartani tevékenységüket, a kialakult helyzet pedig országszerte súlyosbítja a szociális problémákat” – zárta indoklását Csép Éva Andrea a munkaügyi miniszterhez intézett kérdésben.

A Maros megyei képviselő annak következtében intézett hivatalos kérdést Lia Olguța Vasilescu munkaügyi miniszterhez, hogy az elmúlt hónapokban több fórumon is az adott területen dolgozó intézményvezetők számos alkalommal hívták fel a figyelmét az alulfinanszírozottságuk problémájára, többek között a képviselő által nemrégiben létrehozott szakértői csoport első találkozásán, valamint az elmúlt héten az erdélyi diakóniai csoportok, szeretetszolgálatok számára szervezett marosvásárhelyi konferencián. A munkaügyekért felelős minisztériumnak 30 nap áll rendelkezésére, hogy a feltett kérdésekre válaszoljon.

Iohannis szerint fenntarthatatlan egy olyan nyugdíjrendszer, amelyet többnyire az állam kezel

Klaus Iohannis szerint fenntarthatatlan egy olyan nyugdíjrendszer Romániában, amelyet nagymértékben az állam kezel.

Az elnök erről szerdán beszélt egy konferencián. Kijelentette: elsősorban azért nem működőképes hosszú távon az állam által kezelt nyugdíjrendszer, mert Romániában csökken a születések száma és negatív értékű a migráció, vagyis többen hagyják el az országot, mint ahányan bevándorolnak.

A jobboldali Iohannis a szociálliberális kormányt bírálta, amely módosítani akarja a jelenlegi nyugdíjrendszert, és választhatóvá akarja tenni a kötelező magánnyugdíjat, ami azt jelentené, hogy több pénz maradna az államkasszában. Iohannis szerint nagy szükség van a gazdasági-pénzügyi oktatásra, hogy a fiatal nemzedékeket megóvják „a populizmus hamis ígéreteitől”. Felrótta a kormánynak, hogy hónapok óta téma a

magánnyugdíjak sorsa, de nem mondta el egyértelműen, hogyan akar változtatni a rendszeren. Iohannis szerint a nyugdíjakkal nagymértékben az állam kezelésébe való áthelyezése a következő nyugdíjas nemzedékek jólétének feláldozását jelentené. Eugen Teodorovici pénzügyminiszter májusban kijelentette: az állam gazdaságosabban tudja kezelni a nyugdíjakat. Jelezte, hogy öszre előállnak egy tervvel, amely megreformálja a nyugdíjrendszert. Rámutatott: olyan ösztönző rendszert igyekeznek bevezetni, hogy minél többen váljassák az állami nyugdíjat a kötelező magánnyugdíjak helyett.

A külföldi befektetők tanácsa, a költségvetési tanács, bankárok és pénzügyi elemzők egyesülete aggodalmát fejezte ki a magánnyugdíjak háttérbe szorítása miatt. A kötelező magánnyugdíjalapokban eddig 42 milliárd lej (9 milliárd euró) gyűlt össze 7 millió személy után. (MTI)

Könyvkörnyéki elmélkedések, avagy miért is olvasunk egyáltalán

Akaratlanul is tanúja voltam egy vitának. A vita a könyvről szól, pontosabban az olvasásról. Aki ismer, tudja, hogy nem idegen tőlünk a könyv. Hozzá tartozik mindennapi létünkhez, egykor még a kenyérkeresethez is. Ha idegen lép a lakásba – előfordul ritkán és rendszertelenül –, rácsodálkozik, mennyi könyvet halmozottunk fel a polcon, állványokon, asztalon, lehetséges és lehetetlen helyeken. Elcsudálkoznak, mert nem szokványos a digitális ember korában, amikor a kiolvasott könyvet továbbadják, antikváriumba viszik, elajándékozzák, kiteszik közpredára. Szép és közhasznú tulajdonképpen. A könyvgyűjtés lassan bogarasok hobbija lesz. A könyvrőltek messziről felismerik, kiszagolják egymást.

A vita lényege az volt, hogy valaki – nevezzük O. N.-nek – felcsavarozta a Facebookra azt a tényt, hogy ámuldozás tárgyát képezte, midőn egy zsúfolt váróteremben (kórház, orvosi rendelő, törvényszék, repülőtér, vasútállomás) nem a telefonját búvólta, csüggött rajta szótlanul, mint gyümölcs a fán, hanem könyvet tartott a kezében, és olvasott zavartalanul. Majdnem olyan ritkaság mifelénk, mint a nyilvános helyen kötögető asszony. (Férfiakról nem is szólva.)

A nagy vitázó és humanista szerint, nevezzük B. K.-nak, O. N. aktusa hivatkozott, és meg kellene követnie az emberiség nagy részét. Akik implicite nem olvasnak, hanem építik vagy rombolják a társadalmat, az agysejteket és idegeket, kincset keresnek fémdetektorral stb.

Sőt B. K. azt is hozzáteszi kioktató éllel, hogy ő bizony efféle időt rabló helyen beszélgetni szokott embertársaival, mert sorsokra kíváncsi, az emberi lélek magánrezdüléseire.

Ne hidd, hogy agykurkász vagy efféle lélekkotró lenne, fenéket, magányos

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

kézműves, nagy közlekedésrendész stb. Majd zárómondatként azt hangoztatta, hogy ő a szocializmus sötét esztendeiben olvasott, mert mást nem tehetett, akkor szerzett információt a könyvekből, azóta azonban...

O. N. azt válaszolta, nem szégyelli az olvasást, nincs abban semmi hivatkozott. Valószínűleg a bunkó kézműveseket piszkálta fel csupán. Olyan ez, mint a neuraszténiás. Az a különbség közte és az ép idegrendszerű ember között, hogy bár tudja, hogy $2 \times 2 = 4$, nagyon ideges lesz tőle.

A könyv valóban az információszerzés – ma már csupán – egyik forrása, kútfeje. De emellett az élvezet, a szórakoztatás, az értelmes időmúlás, lelki élményszerzés, hősökkel való azonosulás, élethelyzetek átélése virtuális sikon. Több, mint pusztá bűvészet mérhető információ, ámbar a bölcséleti irányok szerint minden információ: a szag, a szín, a pofon, a rosszullét, a kirügás, a tagfelvétel vagy a fényképezés. A szelfinél azért valamivel többet mond a meghatározottságunk foka valamely mű-

vészi élmény befogadásánál. Az azonosulni vagy elidegenedni tudás.

A prakticista ideológia, a szocialista könyvtári statisztika azt követelte a gyűjteménykezelőktől, hogy úgy tüntessék fel a havi kimutatásokban az olvasói szokások radikális változását, hogy a győzelmes szocializmusban az emberek több pártpropaganda és műszaki-gazdasági, tudományos művet olvasnak, mint szépirodalmat. A szépirodalomtól és az íróktól félt a Központi Bizonytalanság.

A művészet, az írásművészet élvezete sem utolsó élmény, izgalomforrás. B. K. ott téved, amikor azt gondolja, hogy az olvasás kora lejárt, vagy szigorúan magánüggvé zsugorodott, és nem kell úgy cselekedni védelmében, miként a melegek teszik. Zászlós ki- és felvonulással.

Művelt embernek lenni az európai társadalmakban, olvasottnak lenni, tűnni, könyvvásárlónak és -fogyasztónak lenni az európai értékrendben még mindig jelent valamit. Egyeseknek nagyon sokat. És ha majd meglátsz a vilámoson, buszon, metróban vagy óceánjáró repülőn egy burkán nőt/fezes főszert mást is olvasni, mint a Koránt, nem a telefonját nyaggatva holtbiztos bombagyártó receptekért, akkor tudd, hogy ő már kulturálisan radikalizálódott. A racionalista szellem radikalizálta, vagy legalábbis a legjobb úton van értékrendünk elfogadása felé. És ez nem jelent önfeladást. (Lásd a migráns germánokat, magyarokat, zsidókat, szlavokat. Na persze, ehhez idő kell és jóakarát.)

Ország – világ

Keveset költenek az oktatásra

A gyenge teljesítményű romániai iskolák 83 százaléka vidéken van, ugyanakkor az egyetemi szintű végzettség száma alig haladja meg a lakosság egynegyedét (25,6%), ez a legalacsonyabb arány az Európai Unióban – derül ki a Világbank szerdán közzétett jelentéséből. Halsey Rogers, a Világbank vezető közgazdásza rámutatott: óriási különbség van a vidék és város között az iskolaelhagyás tekintetében is. Míg városban a tanulók 6,2%-a hagyja ott idő előtt az iskolát, vidéken ez az arány 26,6%-os. Románia számára létfontosságú, hogy többet és értelmesebben fektessen az oktatásba – vonja le a következtetést a tanulmány. A Világbank jelentése szerint európai szinten Románia az egyik olyan ország, ahol a legkevesebbet költenek az oktatásra, a nemzeti össztermék 3,1%-át, míg az UNESCO 4% és 6% közötti finanszírozást tart optimálisnak. (Agerpres)

Feliratozzák a román nyelvű filmeket

Feliratozni kell ezentúl a román nyelvű mozifilmeket és dokumentumfilmeket, hogy a hallássérültek is élvezhessék ezeket – az erről szóló törvénymódosítást szerdai ülésén fogadta el a képviselőház. A 2002/504-es törvényt módosító javaslat értelmében az országos televízióadók csak felirattal sugározhatják a rövid- és játékfilmeket, illetve a dokumentumfilmeket. A feliratozás elkészítése az alkotás szerzői jogai felett rendelkezők kötelessége. A műszaki megoldásnak lehetőséget kell teremtenie a feliratozás kikapcsolásához. A képviselőház első kamaraként szavazott az indítványról, a döntő szó a szenátusé. A törvény 2019. január 1-jétől lépne érvénybe. (Agerpres)

Román–amerikai hadgyakorlat kezdődik

Három hónapos román–amerikai hadgyakorlat kezdődik pénteken a Kolozs megyei Aranyosgyéres melletti légi bázison – közölte kedden a védelmi minisztérium. A Dacian Eagle 2018 fedőnevű, szeptember 15-ig tartó hadgyakorlaton 200 román és 300 amerikai katona gyakorolozik. A román légierő hat MiG-21 LanceR vadászgéppel és négy IAR-330 Puma helikopterrel, valamint az ezeket kiszolgáló katonákkal, az amerikai légierő pedig 12 F-15-ös többfunkciós vadászgéppel és az ezeket kiszolgáló személyzettel vesz részt a gyakorlaton, amelynek keretében a NATO légi műveleteinek megfelelő technikákat, taktikákat és eljárásokat gyakorolnak a két ország katonái. (MTI)

Szenátusi döntés az antiszemitizmus megelőzéséről

Szerdai ülésén egyhangúlag fogadta el a szenátus az antiszemitizmus megelőzésére és leküzdésére irányuló törvénytervezetet, amelynek értelmében háromtól tíz évig terjedő börtönbüntetéssel sújthatóak az antiszemita cselekedetek, illetve az ilyen jellegű szervezetekhez való csatlakozás vagy ezek támogatása. A törvénytervezet szerint bűncselekménynek minősül, ha egy személy nyilvánosan hirdeti antiszemita elveket, koncepciókat vagy doktrínákat, és három hónaptól három évig tartó börtönbüntetéssel sújtható, illetve bizonyos jogok megvonásával jár. A törvénytervezetről a képviselőház szavaz döntő kamaraként. (Agerpres)

Lemaradva, elmaradva

(Folytatás az 1. oldalról)

Szakértők másfél milliárd euróra becsülik a sztráda-építés címen az ablakon eddig kibobott pénzt.

Persze ahogy „nagyban” van, úgy van „kicsiben” is. Elég, ha csak a Koronka–Nagyernye terelőutat nézzük. Amit elkezdtek és abbahagytak, és a jelek szerint évekig tarthat, míg az elrontott terveket újrakészítik, közbeszerzési eljárást írnak ki és megépítik. A már elvégzett munka addig tönkremegy, a kifizetett pénz kárba vész. Persze, hogy senki nem felel a károkozásért.

A marosvásárhelyi – másik – terelőútról (Nyárádtó–Koronka), vagy a Vásárhely–Jászvásár sztrádáról évek óta azt halljuk, hogy kellene, hogy megoldásokat keressenek, de egy kapavágást nem ejtettek még. A pár évvel ezelőtt nagy nehezen felújított 15-ös jelzésű országút maroszentgyörgyi szakaszán szinte az átadás óta ott éktelenkednek a billegő kanálisfedőket jelző táblák. Kezdetben több volt, idővel fogytak, most már vagy két éve „beállt a rend”: Marosvásárhely felé haladva a szentgyörgyi tetőről leereszkedve két tábla lepi meg a gépkocsivezetőt, aki alig tudja kikerülni ezeket, az ellenkező irányban a polgármesteri hivatal előtt szintén két jelzőtáblát kerülgetnek az autósok. A szélső sávban parkolásra még nem is beszélünk. És még kisebb lépésekben: a megyeszékhelyen alapvetően a csatornafedők körül kialakult és egyre mélyülő gödröket (például Forradalom utca) lassan minden vásárhelyi autós ismeri és kerülgeti. Akár virágot is ültethetnének beléjük.

A múzeumhoz került az egykori Aranyzarvas bútorzata

(Folytatás az 1. oldalról)

– A gyógyszerészeti kiállítás a vármúzeum emeleti termében lesz berendezve és augusztusban a Forगतag egyik rendezvényeként nyitjuk meg. A bútor a Hints-féle patika hagyatéka, a marosvásárhelyiek Bernády-gyógyszertár néven ismerték. Nem tudjuk, hogy konkrétan mi maradt meg a Bernády-féle gyógyszertárból. A hozzánk került bútorzatot dr. Hints Zoltán rendelte és készíttette, és ezek az 1947-es államosításig a Hints-gyógyszertárban voltak – mondta a Népművelési és Kulturális Minisztérium igazgatója, majd hozzátette: – Tudomásunk szerint a 20. század elején, 1910 körül készülhettek, neoklasszikus stílusban. A Forगतagra megnyitól patikamúzeumban teljes egészében bemutatjuk a Bernády–Hints-féle patikát, ugyanakkor áttekintjük a marosvásárhelyi gyógyszertártörténetet az 1700-as évektől kezdődően, hiszen ekkortól van tudomásunk arról, hogy patika működött a városban. Külön teret szentelünk dr. Hints Zoltánnak, hiszen a 20. század egyik jelentős erdélyi gyógyszerészéről van szó.

Ahhoz, hogy eredeti helyén megőrizzük a bútorokat, a város meg kellett volna vásárolja az ingatlant egy orvostudományi és gyógyszerészeti múzeumnak, hiszen van amiről mesélni. Ehhez elővásárlási joga is lett volna, de nem élt vele a jelenlegi városvezetés, így került magánkézbe az épület... Jó kézbe, mondhatnánk, hiszen tulajdonosa felmérte, hogy milyen értékről van szó, és a közneked adományozta – tette hozzá Soós Zoltán.

A múzeum tulajdonában több mint 200 tárgy – patikafelszerelés, csomagolóanyag, téglék – van, ezekkel rendezik majd be a most tulajdonukba került bútorokat, így Nagyszében mellett Marosvásárhelyen is lesz egy állandó gyógyszerészeti kiállítás, amely, reméljük, idővel kiegészülhet az orvostudomány-történeti anyaggal.

Búcsúztatják a MOGYE magyar tagozatának végzőseit

A Studium Prospero Alapítvány és partnerei ebben az évben is megszervezik a már hagyományossá vált vártemplomi ballagást, amelyen a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem magyar tagozatos végzőseit búcsúztatják. Az ünnepségre június 15-én, pénteken délelőtt 11.30-kor kerül sor. Az esemény ökumenikus istentisztelettel kezdődik, amit búcsúbeszéd követ, majd sor kerül a diplomaosztásra és a különböző díjak kiosztására. Az ünnepséget a várkertben kivetítik és kihangosítják, hogy azok is részesei legyenek, akiknek már nem jut hely a templomban. Élőben is követhető lesz a rendezvény a Studium Prospero Alapítvány Facebook-oldalán.

Szinkrontolmács kerestetik a tanácsulésekre Lakossági fórumorozatot indít a városi RMDSZ

A marosvásárhelyi lakónegyedekben lakossági fórumorozatot indít a városi RMDSZ, a célja lehetőséget teremteni a városiaknak, hogy megosszák a problémáikat, illetve első kézből szerezzenek információkat a közösséget érintő dolgokról – közölte tegnap sajtótájékoztatóján Kali István, a marosvásárhelyi szervezet ügyvezető elnöke. Közölte, várják a magyar–román fordítói engedéllyel rendelkező személyek jelentkezését, akik elvállalnák a városi tanácsuléseken a tolmácsolást.

Menyhárt Borbála

Mindaddig nem járt sikerrel a marosvásárhelyi RMDSZ abban, hogy olyan magyar–román fordítói engedéllyel rendelkező személyt találjanak, aki elvállalná, hogy a városi tanácsuléseken szinkrontolmácsként tevékenykedjen. Azok közül, akiket eddig megkerestek, senki sem mondott igent a felkérésre – mutatott rá az ügyvezető elnök.

Mint mondta, a probléma megoldásával még a „tragumúrak” eset óta „adósak”. Akkor két személyt kértek a polgármesteri hivataltól, az egyik a kommunikációs osztályra egy munkatárs, aki a román nyelvű anyagokat lefordítja magyarra, a másik pedig egy szinkrontolmács, aki a városi tanácsuléseken tolmácsoljon.

– Az első személy „kipipálható”, a polgármesteri hivatal munkatársa lett, a szinkrontolmács esetében elhúzódt az idő, ugyanis nem alkalmazásról van szó, az illetővel szerződést kötnek. A probléma az, hogy bár eljutottunk oda, hogy a polgármesteri hivatalban megvan a hajlandóság, hiányzik az a személy, aki el tudná látni ezt a feladatot. Ezért felhívással fordulnak azok felé, akik román–magyar fordítói engedéllyel rendelkeznek, és hajlandóak lennének szinkrontolmácsként közreműködni a városi tanácsuléseken, hogy jelentkezzenek a marosvásárhelyi

RMDSZ irodájában, lehetőleg június végéig. Akkor szeretnénk kérni a polgármesteri hivatalt, hogy hirdesse meg a SEAP rendszeren ezt a szolgáltatást, amikor biztosra tudjuk, hogy legalább egy személy van, aki hajlandó ezt vállalni – fejtette ki Kali István.

Információik szerint a belügyminisztérium honlapján elérhető a fordítói engedéllyel rendelkező személyek adatbázisa, a megyében 166 ilyen van. A városi szervezet ügyvezető elnöke és kollégái ezek közül legalább húsz személyt megkerestek, de – különböző okokra hivatkozva – egyikük sem vállalta. Volt aki időközben elköltözött a megyéből, de olyan is, aki elismerte, hogy bár rendelkezik fordítói engedéllyel, és fordít különféle írott anyagokat, a szinkrontolmácsi tevékenységet nem szeretné vállalni, mert úgy véli, hogy ehhez egyéb adottságok is szükségesek. Mindezek után a városi szervezet úgy döntött, hogy nyilvános felhívást intéz az érintettekhez, annak reményében, hogy lesz jelentkező, és a tanácsuléseken végre érvényesülhet a régóta várt kényelvűség.

Találkozók a közösségépítés jegyében
Szintén a tegnapi sajtótájékoztatóon jelentette be Kali István, hogy június folyamán Közösséget építünk címmel lakossági fórumorozatot kezdeményez az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete. Ezen találkozók célja, hogy őszintén elbeszélgesse a város gondjairól, meghallgassák és megbeszéljék azokat a problémákat, amelyek

az itt élőket foglalkoztatják, és ezek nyomán esetleg a tanácsosok olyan határozattervezeteket terjesszenek a döntéshozó testület elé, amivel megoldják a problémákat.

A másik cél az, hogy az embereket személyesen tájékoztassák azokról a dolgokról, amelyek érdeklik és érintik őket, amelyek a városban történnek, illetve a találkozókon rákérdezhetnek olyan dolgokra, amelyekről esetleg hallottak, de pontos információkkal nem rendelkeznek. A fórumorozat a marosvásárhelyi RMDSZ körzeti csapatainak a közreműködésével fog zajlani, mindenik körzet szervez majd egy fórumot. Az első találkozót a Tudor negyedben, a Super játszótéren június 14-én (ma) 19 órától tartják, a másodikkra a megyefalvi Kapa utcai református egyházközség közösségi termében kerül sor június 21-én 18 órától. A Kárpátok sétatányon lakók június 22-én 19 órakor a 35-37-es tömbház közötti játszótéren találkozhatnak a városi szervezet képviselőivel.

Kali István hangsúlyozta, a problémákból, amelyeket a különböző negyedek lakói megfogalmaznak, összeállítanak egy anyagot, amit majd átadnak az illetékeseknek, a tanácsoskollégáknak, és azt tervezik, hogy miután lezajlott a fórumorozat, két hónap elteltével megismétlik ezeket a találkozókat, és akkor úgy állhatnak a lakosok elé, hogy a felmerült problémák kapcsán információkkal tudnak szolgálni, és remélhetőleg minél több esetben megoldást sikerül találni az általuk felvetett gondokra.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Vita a június 28-29-i uniós csúcs legfontosabb kérdéseiről Innováció és digitális Európa az EP napirendjén

Az Európai Parlament e heti plenárisán Európa jövőjéről, illetve a június 28-29-i uniós csúcs legfontosabb kérdéseiről folyt a vita. Kedden délután az USA visszalépésének hatásairól vitáztak az EU külpolitikai vezetője, Federica Mogherini részvételével. A képviselők Európa biztonsága szempontjából tekintették át a döntés hatását, de azt is megvizsgálták, hogy a lépésnek milyen következményei lehetnek az Irán és egyes uniós vállalatok (például a Total vagy az Airbus) közötti üzleti kapcsolatokra.

Mózes Edith

Szintén kedden délelőtt vitázták meg a Tanács és a Bizottság képviselőinek részvételével az uniós vezetők június 28-29-i, brüsszeli találkozója legfontosabb kérdéseit.

Az uniós állam- és kormányfők a brüsszeli találkozójuk során a legsürgetőbb ügyekről: a közös európai menekültügyi rendszerrel kapcsolatos következő lépésekről és (27 tag-állam részvételével) a Brexit-tárgyalások előrehaladtáról egyeztetnek.

Eszmecsere az EU jövőjéről

Tegnap reggel 10 órától Mark Rutte, Hollandia miniszterelnöke személyében a hetedik európai állam- vagy kormányfő folytatott eszmecsere az EU jövőjéről a képviselőkkel.

Rutte miniszterelnök és Antonio Tajani, az EP elnöke a vita után az Európai Parlament strasbourg-i székhelyének protokollterme előtt tartott rövid sajtótájékoztatót.

A következő plenáris ülésen júliusban Ma-

teusz Morawiecki lengyel miniszterelnök szólal fel.

Rutte kormányfő előtt idén az alábbi állam- vagy kormányfők vettek részt hasonló vitán: Leo Varadkar ír miniszterelnök január 17-én, Andrej Plenkovic horvát miniszterelnök február 6-án, António Costa portugál miniszterelnök március 14-én, Emmanuel Macron francia elnök április 17-én, Charles Michel belga miniszterelnök május 3-án és Xavier Bettel luxemburgi miniszterelnök május 30-án.

A drónok biztonságos röptetéséről

A Parlament jóváhagyta a drónok biztonságos röptetését célzó szabályokat, amelyek értelmében egységes biztonsági előírások lesznek érvényesek Európa-szerte. Ugyanakkor azt várják, hogy a jogbiztonság felpörgeti a piac fejlődését, illetve a modernizált repülésbiztonsági szabályok válasznak az új kihívásokra.

A képviselők ezért is támogatták a drónok biztonságos használatát garantáló új szabályokat és a repülésbiztonsági szabályok korszerűsítését.

Az új jogszabály célja, hogy egységes biztonsági előírásokat fektessen le az unióban, a gyártók számára pedig megteremtse a termék- és szolgáltatásfejlesztéshez elengedhetetlen jogbiztonságot. Jelenleg a drónok nagy részére nemzeti szabályok vonatkoznak, amelyek megnehezítik a fejlesztők dolgát.

Az új szabályok értelmében csak olyan drónok építhetők, amelyek működés közben nem sodornak más veszélybe. A drónoknak kockázati besorolásuk alapján különböző biz-

tonsági funkciókkal kell rendelkezniük: a géptömegétől vagy üzemelési területétől függően kötelező lesz például az ütközésselhárító rendszer vagy az automatikus landolási funkció arra az esetre, ha a pilóta elveszti a kapcsolatot a géppel.

A drónpilótáknak ismerniük kell a rájuk vonatkozó szabályzást, és ügyelniük kell arra, hogy gépük repülés közben ne sodorjon veszélybe más vagy a légtérrel használó egyéb járművet. Egyes drónpilótáknak képzésen kell részt venniük, mielőtt vezetni kezdik a drónt.

A drónpilótákat és gépeiket ezenkívül országokként regisztrálni kell majd azért, hogy baleset esetén azonosítható legyen a gép üzemeltetője. Ez a szabály a legkisebb drónokra nem vonatkozik.

Az Európai Bizottság feladata lesz, hogy az alapelvek alapján kidolgozza a részletes uniós szabályzást például a drónok maximális sebességére vagy egymástól kötelezően megtartandó távolságra vonatkozóan. Azt is a Bizottság dolgozza majd ki, hogy mely drónpilótáknak és drónoknak kell átadniuk kockázati tanúsítást, kinek lesz kötelező a képzés, kit kell regisztrálni, és mely drónok esetében lesznek kötelezőek a további biztonsági funkciók.

A repülésbiztonsági szabályok korszerűsítése

A drónokra vonatkozó uniós szabályzás része az uniós repülésbiztonsági szabályok modernizálásának. A szabályfrissítés célja az volt, hogy az uniós repülésbiztonsága továbbra is magas szintű maradjon, ugyanakkor

a szabályok praktikusabbak és a kockázati tényezővel arányosabbak legyenek a következő évtizedekben várható forgalomnövekedés kezelésére.

A szabályok frissítésének eredménye emellett az is, hogy szorosabba fűzik a válságzónák feletti átrepülés engedélyezésével foglalkozó uniós és nemzeti hatóságok közötti együttműködést. A Bizottság olyan szabványok kidolgozására is felhatalmazást kap, amelyek segítségével a bajba jutott repülőket fekete dobozból a segítségnyújtás meggyorsítása érdekében valós időben letölthetőek lesznek az adatok.

A képviselők 558 szavazattal, 71 ellenszavattal és 48 tartózkodással fogadták el a javaslatot. Az új szabályokat még az uniós szakminisztereknek is jóvá kell hagyni.

Jelenleg a 150 kg-nál könnyebb drónok a nemzeti hatóságok hatáskörébe tartoznak, ezért a gyártóknak és üzemeltetőknak országokként eltérő tervezési és biztonsági előírásoknak kell megfelelniük.

A civil dróntechnológia a következő tíz éven belül az uniós repülési piac mintegy tíz százalékára (azaz évi kb. 15 milliárd euróra) nőhet. A Bizottság szerint az iparág 2050-ig 150 ezer munkahelyet hozhat létre.

A további témák között az uniós többéves költségvetési kerete, az innováció, a digitális Európa, a biztonsági és védelmi kérdések, valamint az euró-zóna reformja szerepel.

A vitában a képviselők mellett az Európai Bizottság elnöke, Jean-Claude Juncker, első alelnöke, Frans Timmermans és a bolgár tanácselnökség miniszterhelyettese, Monika Panayotova vesz részt.

Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

„Minden év, minden nemzedék számít”

Ünnepelt a Gedeon Richter Románia

Két évtizede gyárt gyógyszert Marosvásárhelyen a 117 éve alapított Richter Gedeon Nyrt. magyarországi központú, innovációra épülő multinacionális gyógyszercég termelő és fejlesztő leányvállalata, a Gedeon Richter Románia. A húszéves gyártási tapasztalatot ünnepelték meg június 8-án a marosvásárhelyi várban tartott tudományos konferencián, majd a Kultúrpalotában folytatódó ünnepségen. Az eseményt a címben idézett jelszóval tartották, tisztelgés-képpen azon nemzedékek előtt, amelyek szorgalmukkal és elkötelezettségükkel hozzájárultak a cég fellendüléséhez.

Bodolai Gyöngyi

A Sas patikától a gyógyszertárig

A konferencia vendégeit – orvosok és hivatalosok –, akik az ország különböző részeiből érkeztek, és délelőtt meglátogatták a gyárat, Dana Chelărescu, a vásárhelyi cég vezérigazgatója köszöntötte. Elmondta, hogy a gyógyszergyártással, -fejlesztéssel, marketinggel és értékesítéssel foglalkozó vállalat életében az elmúlt húsz év a folyamatos fejlődést jelentette. A marosvásárhelyi csapat sikerében nagy szerepe van a Gedeon Richter Románia 2015-ben átadott új fejlesztési központjának, amelyet hárommillió euróból a legkorszerűbb technológiai követelményeknek megfelelően szereltek fel, és így lehetővé teszi a gyógyszerfejlesztési kutatómunka folyamatos bővítését. Az 586 alkalmazottat foglalkoztató marosvásárhelyi leányvállalat évente egymilliárd kapszulát és tablettát gyárt, amelyek a világ számos országába jutnak el – mondta többek között a vezérigazgató, aki a Kultúrpalotában tartott ünnepségen részletesen is ismertette az anyacéget alapító gyógyszerész és vállalkozó életét.

Az 1872-ben született Richter Gedeon egyéves korában vesztette el szüleit. Az árván maradt gyermeket a tragédia vezette később a gyógyszerészet felé a céllal, hogy új szereket találjon a betegségek kezelésére. 1895-ben a budapesti egyetemen szerzett kitűnő minősítéssel gyógyszerészi oklevelet, majd a külföldi gyógyszertárakban és gyógyszergyárakban gyűjtött tapasztalat birtokában nyitotta meg 1901-ben Budapesten a Sas patikát, ahol állati szervekből kivont hormonkészítményekkel kísérletezett. 1907-ben Kőbányán gyógyszergyárat építtetett, megteremtve ezáltal a későbbi cég alapjait, amely családi vállalatból 1923-ban részvénytársasággá alakult. A szabadalmaztatott gyógyszerek sorát a Kalmopyrin indította, majd 1916-ban a Hyperol fertőtlenítő tablettát következett, amelynek az első világháborúban nőtt meg a jelentősége. Nagy sikere volt a B 12 vitamin új módszerrel történő előállításának, ami világhírűvé tette. Gyógyszerszabadalmainak száma folyamatosan emelkedett, 1930-ban 150 terméket forgalmazott öt kontinensen – mondta többek között az igazgató.

A második világháború után áll-

mosított Kőbányai Gyógyszerárúgyár a rendszerváltáskor vette fel alapítóját, Richter Gedeon nevét. Legsikeresebb saját fejlesztésű termékei között volt 1977-ben az agyi vérkeringést serkentő ismert gyógyszer. A rendszerváltás óta a cég a kutatás és az innováció iránt elkötelezett magas technológiai színvonalon dolgozó magyar vállalatként a legjelentősebb a térségben, és kilenc termelő és kutató leányvállalata működik a világ legkülönbözőbb országaiban.

Megvásároljuk az Armedicát!

„1998-ban, amikor megnyílt a lehetőség, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem által biztosított háttérrel gondolván, másrészt a román piac jelentőségét felismerve hoztuk meg a döntést, hogy megvásároljuk az Armedica gyógyszergyár részvényeinek minimum

Richter első termelő leányvállalatként tartják számon. Jó érzés, hogy húsz év után, a kiváló kollégáknak, az itteni csapatnak köszönhetően sikerült elérni mindazt, amit akartunk. Munkatársaink számára olyan körülményeket biztosítottunk, amelyek megfelelnek a legmagasabb szintű műszerezettségi előírásoknak, és így módon a tehetséges fiatal szakembereket Marosvásárhelyen tudjuk tartani – foglalta össze angol nyelvű beszédeinek lényegét Bogsch Erik, a Richter Gedeon igazgatótanácsának elnöke, aki kiváló munkájukért köszönetet mondott a marosvásárhelyi cég vezetőinek és alkalmazottainak.

– A hagyomány, a történelmi háttér és az alapító Richter Gedeon gyógyszerész által megfogalmazott, a saját maga számára is mércéül

Dana Chelărescu vezérigazgató

Fotó: dr. Sárkány Zoltán

51 százalékát, később az egész céget. Ez egy nagyon jó lépésnek bizonyult, és a megfelelő anyagi erőforrásokat biztosítva rövid idő alatt sikerült olyan színvonalra emelni a vállalatot, hogy minden szempontból megújulva megfeleljen az európai és nemzetközi elvárásoknak. Ennek köszönhető, hogy a jelenleg előállított gyógyszer mennyiség több mint felét exportáljuk, és a marosvásárhelyi céget a

szolgáló alapelvárásokat figyelembe véve Marosvásárhelyen több mint hatvan gyógyszert gyártunk, Romániában ennek a kétszeresét, 120 terméket forgalmazunk, amiből 60 importtermékként az anyavállalattól érkezik – mondta beszédében Kelemen László marketing- és értékesítési igazgató.

A húszéves beruházás egyik eredménye, hogy a gyár nagyon magas szintű kutatóegységében

Jobbról az első Bogsch Erik, a Richter Gedeon dolgozó csapat munkájának köszönhetően a marosvásárhelyi révén a Richter-csoporton belül más vállalatok is új termékekkel gyarapodtak. Ezek között vannak olyan termékek, amelyeknek a kifejlesztése gyógyszerészeti szempontból bonyolultabb munkát igényelt, mint például azok, amelyeknél egy gyógyszerformába több hatóanyag van besűrítve, továbbá a késleltetett hatásúak, amelyekből kevesebbet kell bevennie a betegnek.

A nagyon modern marosvásárhelyi gyárban a vendégek láthatták, hogy a gyártás, a minőségbiztosítás és -ellenőrzés mennyire magas szintű. Büszkeség számunkra, hogy van olyan gyógyszerünk, amelyet már több mint 35 országban forgalmaznak. Ahogy az is, hogy vannak gyógyszerek, amelyeket a Richter-csoporton belül csak Marosvásárhelyen gyártunk, és hogy ránk bízta a jóindulatú prosztatabántalmakra kidolgozott gyógyszer, valamint a bőrön keresztül adagolható hormonális készítmény előállítását is. Bár sokszor hangoztatják az innovatív, eredeti gyógyszerek fontosságát, a tíz-húsz éve ismert és több cég által készített generikus gyógyszereinknek is van egy kutatásfejlesztési háttérre, ezért generikus termékeink között is minden gyógyszer innovatív a maga módján. Évente két-három külföldi hatóság vizsgálja meg a gyár felszerelését, az emberek tudását, a rendszereket, és a vizsgálat minden alkalommal kedvező eredménnyel zárul – tette hozzá az igazgató.

A legújabb eredeti termék A marosvásárhelyi Gedeon Richter Románia története 1998-ban kezdődött, a Dan Valeria vezette Armedica cég átvételével, hangsúlyozta Dana Chelărescu, aki a gyár fejlődésének a bemutatását követően felsorolta a legnépszerűbb termékeket a fejfájás-csillapítás, a

igazgatótanácsának elnöke Fotó: Nagy Tibor jóindulatú prosztata-megnagyobbodás és a szív-ér rendszeri betegségek kezelése terén.

Egyébként erről szólt a tudományos tanácskozás négy előadása is. Dr. Szabó Béla egyetemi tanár a nőgyógyászat területén használatos Gedeon Richter-termékek előnyét ismertette, kiemelve, hogy a cég mennyire fontos szerepet szentel a nők egészségvédelmének, a fogamzásgátló tablettáktól a jóindulatú méhmióma méreteit csökkentő szer forgalmazásáig. Dr. Nicolae Suciu, a bukaresti orvostudományi és gyógyszerészeti egyetem professzora statisztikák egész sorát mutatta be a párválasztásról, a szexuális élet megkezdésének idejéről, a Romániában használt leggyakoribb fogamzásgátló módszerekről. Dr. Elena Buzdugan, a kolozsvári orvostudományi és gyógyszerészeti egyetem adjunktusa a kardiológiában használt fix kombinációk előnyét ismertette, dr. Horațiu Popoviciu egyetemi adjunktus a reumatológiában alkalmazott fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő gyógyszerek történetéről és a Gedeon Richter által készített termékek előnyeiről beszélt.

A Kultúrpalotában tartott ünnepségen Péter Ferenc, a megyei tanács elnöke is köszöntötte a vendégeket, és kiemelte a Gedeon Richter gyógyszercég szerepét a város és a megye életében.

A vezérigazgató beszédében elhangzott, hogy az idegrendszeri betegségekben hatékony gyógyszerek felfedezése és kifejlesztése terén bevezetés előtt áll a legújabb és legígéretesebb eredeti termékük, a skizofrénia kezelésére alkalmas capripazin, ami először az Egyesült Államokban kapott törzskönyvi engedélyt, és ott 2016 óta használják is. A szert engedélyezte az Európai Gyógyszerhatóság, és idén megnyerte az innovációs nagydíjat Magyarországon.

2007-ben a Marosvásárhely és Koronka határában elkészült logisztikai központ a Pharmafarm gyógyszer-nagykereskedelmi vállalattal és a Gedeon Richter Farmacia kiskereskedelmi patikalánc kiépítésével a hagyományos gyógyszergyártás, kutatásfejlesztés, valamint értékesítés mellett a Richter a nagy- és kiskereskedelmi tevékenységét is elindította Romániában.

Folytonosság, bizalom, odaadás és szenvedély jellemzi azoknak a munkáját, akik hozzájárultak a marosvásárhelyi cég sikeréhez, és akiknek a beszélők által többször hangoztatott köszönet járt.

A kultúrpalotai ünnepséget dr. Strausz Imre István egyetemi adjunktus orgonajátéka vezette be, majd az Igudesman & Joo, a klaszszikus zenét humorosan játszó hegedű- és zongoraművész páros vidám koncertje szórakoztatta a közönséget az esti fogadásig a tartalmas évfordulós ünnepségen, amelynek szervezői is kitétek magukért.

Fotó: dr. Sárkány Zoltán

Jó világok emléke

A nagysármási Zöld családnál

Amikor ott jártunk, a teljes pompájában virágzó csokros fehér orgona illata lengte be a kapun belépő vendéget. A háziak, Zöld Lajosné született Péter Edit nyugalmazott tanítónő és férje, Zöld Lajos, a helyi mozi egykori vezetője a ház körüli teendővel foglalatostkodtak. A találkozást követően hamar kiderült, hogy régi hűséges előfizetői lapunknak, és kellemes, érdekes beszélgetésbe elegyedtünk, amelynek során életükről, munkájukról meséltek.

Bodolai Gyöngyi

A falon levő oklevél jelezte, hogy a város vezetősége sem feledkezett meg a Zöld családról, a múlt évben házasságkötésük hatvanadik évfordulóján köszöntötték a Nagysármáshoz egy életen át hűséges házaspárt.

A torockói lány

A szabályos arcú, tiszta tekintetű Zöld Edit tanítónőre – hajdani népes osztálya körében – a szórványbentlakás falát díszítő régi fényképen figyeltem fel. Amikor meghallottam, hogy ma is Sármáson él, kíváncsi lettem, milyen emlékeket őriz a hajdani iskoláról. És miután megismerkedtünk, arra kerestem a választ, hogy egy torockói lány, aki a Székelykő alatti páratlan szépségű településen nőtt fel, hogyan szokta meg a mezőségi létet, mi tartotta Sármáson több mint hatvan éven keresztül.

Származásáról a színpompás torockói viseletbe öltöztetett kisgyermek nagyságú baba tanúskodik. Ruháját, amint elmondja, édesanyjával közösen varrták. A Torockóról szóló ismertető könyvecskében egy képet mutat, amelyen egy hajlott hátú idős asszony megy a piactéren. A szülőfaluját ábrázoló fotón a fényképész épp az édesanyját örökítette meg.

Életéről, gyermekkoráról, indulásáról érdeklődtem. Elmondja, hogy 1935-ben született Torockón, 1953-ban végezte a nagyenyedi tanítóképzőt, majd a mezőségi Keszűbe helyezték, ahonnan hat hónap után, 1954-ben került Nagysármásra Herman tiszteletes asszony helyébe. Őszintén bevallja, hogy kezdetben nagyon nehezen szokta meg, hiszen nem volt út, járda, csizmában taposták a mezőségi sarat, „de mégis jó világ volt az a sáros” – teszi hozzá, és nem kétkedem a szavaiban, hiszen a vágyakkal, álmokkal, romantikával tele fiatalság éveit idézik.

A portré

Amikor Torockóról beszél, elhomályosodik a szeme. Mivel szülei ott éltek, gyakran jártak haza, de mostanában egy évben egyszer mennek el, a temetőbe. Gyermekkorából a bivalylegeltetés élményét említi, édesapját gyermekként elkísérte, amikor sőt vittek az erdőben telelő állatoknak. Az egykori bányák fölötti tetőről pedig be lehetett látni az Aranyos völgyét – idézi fel a hajdani emléket. Születési helyének gazdag népművészetét jelzik a lakást díszítő jellegzetes, rámán varrott laposhímzéssel és szálán varrott mintával készült piros és kék kézimunkák. Hazai emlék a gyönyörű, nagyalakú Képes Biblia, amit a nagymamától, Klocza Ilonától örökölt, és amibe szívesen pillantok bele, de kellene egy nap is, hogy végignézzem. Szülőhelye után

visszatérünk sármási életére: 1957-ben ment feleségül Zöld Lajoshoz, akinek tehetségéről tanúskodik a fiatalkori önarckép, aminek két sarkában a két felnőtt lányunoka képe látható. A sokat ígérő alkotásról egy sármási, jóképű fiatalember néz a belépőre. Nem csoda, hogy meghódította a tanítónő szívét. 1958-ban született meg a lányuk, és négy év múlva a fiuk is.

Amikor a tanításról érdeklődöm, Zöld Edit elmondja, hogy hajdani tanítványai, akik betöltötték egy osztályt, szófogadó, rendes, tiszta gyermekek voltak, de a szülők többsége nem tudott foglalkozni velük. A fiatal tanítónő órák után az iskolában maradt, hogy a többiekől lemaradó négy-öt gyermekkel gyakoroljon. A mindentudó füzetbe pedig be kellett vezetni a heti rendszerességgel végzett családlátogatás során tapasztaltakat. Volt hát mit dolgozni – emlékezik vissza pályakezdésének nehezített éveire.

Portré a falon, festmény Nagysármásról

Szünidőben tanfolyamra jártak, különösen román nyelvből. Nagyobb ünnepekre műsort tanítottak be. Azt is kiemeli, hogy nagyon jó volt a kollégák közötti kapcsolat, függetlenül attól, hogy ki milyen nyelvet beszélt. Később hozzátesszi, hogy az ideai ballagással egy időben tartották a nagyenyedi tanítóképzőben 1953-ban végzett évfolyam két osztályának 65 éves érettségi találkozó-ját, amelyen az 50 diákból már csak 11-en vettek részt. Sokan meghaltak, mások betegek. Akik eljutottak, azok számára felejthetetlen élmény volt a szépen felújított enyedi kollégium évfolyam záró eseményén jelen lenni, és a jelenlegi bentlakók kiváló körülményeiről meggyőződni.

– Őt évvel ezelőtt eljött Sármásra a Konrad házaspár, akikkel munkatársak voltunk. Konrad Ibolyával együtt jártunk a nagyenyedi képzőbe is. Szép évek voltak, sokat tanultunk, de kézimunkázni, csipkét horgolni is volt időnk – egészíti ki a diákéveiről megőrzött emlékeket. Nagyon szerettem tanítani, szívesen mentem mindennap iskolába, és örömmel tölt el, hogy volt tanítványaim megállták a helyüket az életben, sokan egyetemot végeztek. Még ma is van, aki megköszöni az

Az óriásbaba torockói viseletben

együtt töltött időt, említé volt tanítványát, aki a Székelyföldön tanítónőként dolgozik.

Megtartó erő

– Fáj a lelkem, amikor elmegyek a sármási mozi épülete mellett – veszi át a szót Zöld Lajos, aki évtizedeken át vezette a helyi „filmszínházat”, aminek ma is figyelemre méltó díszes épülete az utóbbi években más rendeltetést kapott.

A házasságban ő volt a megtartó erő, hiszen 1931-ben Sármáson született, a szülei úgyszintén, a nagyszülők Kövesdről származtak. Az általános iskolát helyben járta, majd a kolozsvári Ady–Şincai Líceum esti tagozatán érettségizett.

Az önarcképét látván a festészetre terelődik a szó, s feleségével együtt kihozna a szobából egy Sármásról készült nagyméretű, látványos festményt is. Nem mindennapi tehetségét dicsérem, amikor elmondja, hogy már gyermekkorában szívesen rajzolt. 1955-ben vitték el három év munkaszolgálatra, ahol vasárnaponként katonatársait rajzolta. Hozzáértését látván különböző pannók készítését bízták rá, majd a brassói traktorgyár de-

szüleit kell gondoznia, ezért szeretne hazatérni. Sármáson egy évig a begyűjtő központban (DCA) kapott munkát, majd egy május 1-jére készített pannó láttán a megyei politikai felelős kinevezte kultúrigazgatónak. A két év alatt, amíg ezt a tisztséget betöltötte, épült fel a helyi művelődési otthon, és közben megtervezte, hogy a színpad előterében a zenekarnak is pódiumot alakítsanak ki. Amikor elkészült a mozi épülete, rábízták a vezetését, amit 42 éven át töltött be.

– Továbbképző tanfolyamokon is részt vettem – emlékezik vissza a Bukarestben, Zilahon töltött hetekre és a hároméves képzésre, amelyet követően mozigépész-ellenőr szakképesítést is kapott.

– A közönség száma természetesen a filmtől függött, egy jó nyugati filmre sokan voltak kíváncsiak, és vetítettünk kevésbé népszerű filmeket is, a romániai filmipar a szocializmus éveiben nem volt a csúcson – válaszolja érdeklődésemre. – Alapjában véve ráfizetéssel dolgoztunk, mert a jegy árát egy bizonyos összegnél nem lehetett fennebb emelni. A mozinak pedig veszteségesen is működnie kellett – mondja, majd hozzátesszi, hogy szabadidejében szívesen festett, több mint tíz alkotását amatőr alkotók marosvásárhelyi közös kiállításán is láthatta a közönség. Festményei nagy részét azonban elajándékozta, így ma már kevés maradt. Feleségével együtt 1990-ben mentek nyugdíjba, a sármási mozi három év múlva, 1993-ban zárt be.

A lányuk, Edit kémia szakot végzett, és a nagyváradi kórház laboratóriumában dolgozik, a férje altatóorvos. A két lányunoka közül az egyik Kolozsváron járta ki az orvosi egyetemet, és az 1-es számú gyermekklinikán rezidens orvos, a másik lányunokájuk közgazdaságot tanult.

Fiuk, ifj. Zöld Lajos a nagyváradi (volt állami) telefontársaságnál számítástechnikai szakember. Ő vitte el édesanyját a 65 éves találkozóra, majd azt követően Torockóra is. Azonban a sármási szülői házba – amely a piactérről induló sikátor sarkán áll, homlokzatát kígyó díszíti, és hajdanán óra mutatta rajta az időt –, nem tudtak bemenni, mivel az új tulajdonosok nem tartózkodtak otthon.

Zöld Edit szavain annyit év után is átsüt a Torockó iránti ragaszkodás, bár tagadhatatlan, hogy a nagysármási ház lett az igazi otthonuk, ahol jóban, rosszban, örömben és néha bánatban telik el az élet.

korációs osztályán adtak munkát, ami olyan kiváltságot jelentett, hogy akkor engedték haza, amikor kérte. Sőt ott is tartották volna, de a kapitánynak megmagyarázta, hogy idős

Torockói falvédő

Irodai ruhák

Casoni Szálasi Ibolya

Az elv, miszerint a munkahelyen unalmas és inesztétikus ruhákat illik viselni, elavult és téves, mivel a hölgyeknek – hogy nőiességük és szépségük érvényesüljön – mindig divatosaknak, tökéletesen öltözötteknek kell lenniük, függetlenül attól, hogy pihennek vagy dolgoznak.

A divattervezők a 2018-as meleg szezonra nőies, elegáns, eredeti – mondhatni rendhagyó – ruhákat kínálnak az üzletasszonyoknak. Az első helyen a rejtélyes, klasszikus szabású, HOSSZÚ IRODAI RUHÁK (maxi, vagy akár földet seprő) állnak, főleg kék, zöld és türkiz árnyalatokban. A minták is megengedettek, ha diszkréték, aprók vagy geometrikusak. A kockás ruha is divatos. A szabást illetően első látásra nem is tűnnek irodai öltözékeknek – inkább egy nappal vagy nyáresti sétán viselt ruhához hasonlítanak –, viszont a csukott nyak, többnyire hosszú vagy háromnegyed ujj, lezser szabás, hosszú alj alkalmassá teszik irodai viseletre.

Úgy látszik, az idén minden megengedett, ugyanis a szép alakú és lábú nők nyugodtan viselhetnek túlméretezett miniruhákat vagy extravagáns, derékra szabott, bővebb aljú IRODAI MINIRUHÁKAT is.

A KÖZÉPHOSSZÚ vagy MIDI IRODAI RUHÁK esetén is változatos a szabás – ismét nem a munkahely jut eszünkbe, ha rátekinünk –, de inkább egyszerűek, a színek és minták pedig visszafogottak.

A szezon slágere, a TERJEDELMES UJJ az IRODAI RUHÁKAT is díszítheti, törekenységet és eleganciát kölcsönözve az üzletasszonyoknak.

Ha FODROKKAL díszített gallérú, újjú vagy szoknyájú az IRODAI RUHÁNK, biztosan nem lesz unalmas a megjelenésünk.

Idén még a FEDETLEN VÁLLÚ RUHÁK viselete is megengedett az IRODÁBAN, ha a ruha lezser szabású és visszafogottabb színű, illetve mintájú.

Hogy minél kényelmesebben és szabadabban érezzük magunkat, a divattervezők készítettek NYÁRI IRODAI RUHÁKAT IS, melyek könnyűek, lezserék, főleg ujj nélküliek, viszont a rövid újjú is elég gyakori.

Egy még kényelmesebb változat a vékony, finom, KÖTÖTT ANYAGOKBÓL KÉSZÜLT IRODAI RUHA, melynek hullása egyedi és kellemesen simul a testhez.

Az idei év másik slágere, a ZAKÓRUHA is ideális IRODAI VISELETTRE, mely egy ruha és egy office stílusú zakó kombinálásából született. Idén főleg a derékon övvel ellátott, alul trapéz, rátett vagy ferde zsebekkel készített, ujj nélküli, túlméretezett darabok divatosak.

Egy másik „túlzás” idén a kényelmes, eredeti és érzéki, HÁZIRUHÁRA EMLÉKEZTETŐ IRODAI RUHA, mely megfelelő színekben ideális viselet lehet.

Ezek általában puha, a ruha saját anyagából készült övvel hanyagul megkötött, lezser szabású ruhák. Visszafogott, egyszínű, csíkos, sötét piros fűzőköpenyre emlékeztető darabokat is viselhetünk.

Bármilyen hihetetlennek tűnik, még kockás ruhákra emlékeztető, CERUZA TÍPUSÚ RUHÁKAT is felvehetünk az IRODÁBA, amennyiben nem túl szűkek, nem túl rövidek, még ha gazdag, színes virágminta is díszíti őket.

A MONOKROMATIKUS IRODAI RUHÁK is különlegesek, főleg a választott színárnyalat miatt, mint a halvány barackvirágszín, a rózsaszín kvarc leheletfinom árnyalata, nagyon világos smaragd-zöld, világos rózsaszín, világos nyerszöld vagy élénk korallszín.

A KOCKÁS IRODAI RUHÁK, ha egyszerű szabásúak és színesek, de visszafogott, többnyire paszellszínűek, vidámságot árasztanak.

A KÜLÖNLEGES ESEMÉNYEKEN – mint hivatalos találkozók és vállalati partik – is elegánsan és divatosan jelenhetünk meg, ha az erre az alkalomra tervezett, eredeti, betétekkel, különleges szabású ujjakkal, fűzőkkel, hímzésekkel ellátott vagy aszimmetrikusan szabott, esetleg húzott vagy hajtásokkal díszített IRODAI RUHÁT választunk.

Hetvenhetedik nyelvecke

Van Vanuatu

Ötvös József

Városunk és Székelyföld hiteles történésze szerint a főtér és a Maros-híd közötti utat már 1553-ban Szentkirály utcának nevezték. Bölcsök voltak és logikusan gondolkodtak ötödfél évszázaddal ezelőtt itt élt elődeink, mert tudták, elfogadták, névhasználatlaltal megerősítették, hogy a szentkirályi emberek ezen az úton hozzák be árujukat a Székelyvásárhely szívében működő piacra, s visszafelé sem hagyják el a járt utat a járattanért. Ötven évvel ezelőtt édesapám engem is ezzel a mondással indított el egy mezősegi kis faluból a nagyvárosi életbe, s azóta számtalanszor igazat adtam neki bölcs tanításáért.

1553 óta sokat módosult ez a városi főút, mert 1893-ban Kossuth Lajosról nevezték el, aki ugyan nem járt ezen az útszakaszon, de száműzetésének éveiben is büszkén gondoltak rá dédszüleink. Azóta már kétszer is leverték a magyar nemzeti hős nevével megörökítő táblákat, de nekünk mégis Kossuth utca marad, amíg élünk, hiába akarják ismeretlen lovasokról elnevezni.

Nos, található ebben az utcában egy olyan épület, amely különlegében nagyon egyedül, majdhogynem kirívóan ebben a városban. Egyébként a ház

egy magasított tetejű, szerény, ízléses szecessziós épület, homlokzatán ott lobog egy ország zászlaja, s alatta két nyelven hirdeti a kiírás: Vanuatu Köztársaság általános tiszteletbeli konzulátusa. Meg kell győnnöm, jó fél éve kétpercnyi sétára lakom a konzulátustól, de ha a pókai halastavak mérnöke nem hívja fel rá a figyelmem, a mai napig sem fedeztem volna fel, hogy mellettem van Vanuatu képviselője. Egyébként szép színes zászlaja van, s elég sovány történelme.

Kíváncsian kerestem meg a tiszteletbeli konzulátus és Vanuatu meghatározását. A tiszteletbeli konzul olyan személy, aki a saját állampolgárságának megfelelő országban egy másik állam érdekében megbízatást, tevékenységet folytat. Ez nem is annyira meglepő, mint az, hogy létezik Vanuatu Köztársaság. Valahol Ausztráliától északkeletre fekvő szigetsorozat, ahol becslések szerint 220-250.000 lakos él. Tehát az egész országban kétszer annyian élnek és mozognak, mint szeretett városunkban. Önállóságát, függetlenségét csak 1980-ban vívta ki, s ezért nem tanultunk róla középiskolás korunkban.

Mivel nem valószínű, hogy az elég közeli szomszédom által képviselt ország földjére valaha is rátehetem a lábam, ezért más elérhetőség után néztem annak megismeréséhez. Az ország több mint 70 kisebb-nagyobb szigetből áll, s két legtávolabbi szigete között 850 km a távolság. A közel negyedmiliónyi lakosság 10 politikai pártra szavaz, vallásilag egyharmada református (presbiteriánus), és három hivatalos nyelve van az országnak. Már csak ezért is jölesett volna, ha a román és az angol mellé – vanuatuai példára, harmadikként – magyarul is felírták volna a konzulátus nevét.

Fotó: Nagy Tibor

Ember és állat harmóniája

Kiszáradás és hőguta kánikulában

A nyári hőség idején a szakemberek és állatvédők nem győzik hangsúlyozni azokat a veszélyeket, amelyeknek az állattartók gondatlanságából kiteszik kedvenceiket. Mindelelőtt a víz utánpótlására figyelmeztetnek, de a gépjárművekben hagyott állatok sorsa is végzetes kimenetelű lehet.

Szer Pálosy Piroska

A kánikula idején alkalmazott tudnivalókat dr. Pálosi Csabával eleveztettük fel. Tanácsa szerint az állatok számára ajánlatos két vagy akár több tálkát is megtölteni vízzel, hogy ha némelyik elfogyva vagy ha felborítja, akkor se szomjazzon a kutyánk vagy macskánk, de akár önitató beszerzése is indokolt lehet.

A tűző napon hagyott autó belsejében akár 60-90 °C-ra is emelkedhet a hőmérséklet. A kissé lehűtött ablak sem nyújt megfelelő szellőzést, az állat néhány perc alatt hőgutát kaphat. Ha bárki szemtanúja annak, hogy valaki egy állatot készülő bezárni a gépkocsijába, figyelmeztetni kell az illetőt a veszélyre. Az elintéznivaló elhúzódhat, és akár 5-10 perc is elegendő ahhoz, hogy végzetes legyen a hőterhelés. Amennyiben bármilyen társállatot látunk autóba bezárva, azonnal értesíteni kell az állatvédőket és/vagy

Fotó: Szer Pálosy Piroska

a rendőrséget. Mivel egy járműbe zárt állat izzadni sem tud, és csak a lihegésével képes hőt cserélni, a szövetekben található fehérje kicsapódása miatt menthetlenné válik (gondoljunk csak arra, mi történik a tojásfehérjével forró közegben).

– Egy túlhevült állat esetében milyen elsősegélyt lehet alkalmazni? – kérdeztük az állatorvost.

– A túlmelegedett állat testhőmérsékletét vizes borogatással lehet csökkenteni, és hideg vizet kell itatni vele. A sétáltatást a kora reggeli és esti órákra ajánlott időzíteni, így elkerülhető az is, hogy a tappancsuk megégjen a forró aszfalton, ugyanakkor a mancsvédő krém használata is segíthet. Amennyiben nem kerülhető el a tűző napon való tartózkodás, sétáltatás előtt meg lehet vizezni a fejüket, ugyanakkor semmilyen fizikai megterheléssel

nem szabad erőltetni az állatokat. Az idős, szívbeteg kutyákat különösen óvni kell, adott esetben érdemes konzultálni az állatorvossal is a tendokról. Aki nyáron állattal utazik, rendszeres pihenőt kell tartania annak érdekében, hogy a házi kedvenc inni és üríteni tudjon.

Hőség és kánikula idején felelősségteljes és állatbaráthoz méltó hozzáállás, ha eldobható műanyag tányérral és vízzel van felszerelkezve, aki teheti, és az is, ha a szomszédok, kóbor állatoknak is friss vizet öntünk, ami életmentő lehet számukra. Ha a házi kedvenc gyógyszeres kezelésre szorul, a lehetőség szerint pontosan kell beadni a gyógyszereit, és kissé hűvösebb helyet biztosítani számára, erre alkalmas lehet a fürdőszoba vagy akár a lépcsőház. A vizet naponta többször ki kell cserélni, hisz ha fel-

melegszik, nem szívesen iszik belőle a kutya. Sokszor látni, hogy a kutya üres edényt vagy valami zöld moszatos lét nyalogat. A vizesedényt mindig tisztán kell tartani, hogy szívesen és minél többet igyon belőle. Ez macskák esetében még fontosabb, hisz ők rendkívül tiszta állatok. Sok cica ilyenkor a fürdőkádba, mosdókagylóba fekszik be, és a csöpögő csapból iszik. Ráadásul sok cica fémtáblából nem is iszik, de akkor sem, ha olyan kicsi a tálkája, hogy a bajusza a tál széléhez ér ivás közben. A legjobb megoldás cicáknál egy nagyobb kerámiatál. Se kutyának, se cicának nem szabad jéghideg vizet adni, attól ugyanis megbetegedhet.

Ápolt bundázat és fűrésztés

– Az udvaron tartott, illetve a hosszú szőrű kutyák esetében mire figyeljen a gazda?

– A kertben vagy kennelben tartott kutyákra is fokozottan figyelni kell. Legyen számukra árnyékos hely, ahová visszavonulhatnak, valamint bőséges víz elérhető közelségben. A meleg elől sok kutya a maga által ásott gödörbe húzódik, mert a talaj már 20 centis mélységben is több fokkal hűvösebb, mint a levegő. Bár a hosszú szőrzet védi a bőrt a naptól, a szellőzést akadályozza. Előfordul, hogy a vastag bunda alatt a bőr befülled, begyulad, elfertőződik. A vakaródzás tovább ront a helyzeten: sok kutya a fejét rázza, és emiatt apró sebek jelennek meg a füllök hegény is, a kikapart sebeket „beköphetik” a legyek, ezt elkerülendő ajánlott rovarirtó szereket használni. A dús,

hosszú szőrű kutyákat nyáron érdemes nyírni. Ilyen esetben a gyakoribb fűrésztés sem árt. A frissen kaszált területeken, de nem csak ott, vigyázni kell a toklásra, mert ez mélyen befürödhöz az állat bőre alá, és csúnyán elfertőződhet. A szőrzet nemcsak a kutya díszé, hanem a hőháztartását is szabályozza. Sok kutya könnyebben viseli a nyári meleget, ha benedvesítik a bundáját. A hosszú szőrű kutyák bundáját érdemes levágni, többször átfésülni, mert az ápolt bunda könnyebben szellőzik, a kedvenc szőröpolásával kapcsolatban érdemes a kutyakozmetikus tanácsát kikérni, mert nem mindegy, hogy mikor, mennyire és milyen szőrű kutyát szabadítanak meg a szőrzetből, ugyanis a kutyák bőre is le tud égni.

– Kell-e változtatni a táplálási szokásokon a nyári hőség alatt?

– A hús- vagy konzerv eledelkel is vigyázni kell a hőségben, mert kibontva, kitalálva könnyen romlanak. Ha az állat elfogyasztja a romlott ételt, a hasmenéses, hányásos tünetek a kánikula idején kiszáradáshoz és akár halálhoz is vezethetnek. Ezt elkerülendő inkább többször kevesebb ételt kell adni, amit azonnal elfogyasztanak, és vigyázni kell a „kukázásra” is. A kullancsok a hőségben kissé hátrébb szorúlnak, előtérbe kerülnek viszont a bolhák, éppen ezért használjunk gyakrabban bolhairtót ebben a periódusban. A gyakori fűrésztésre való tekintettel javaslott a tablettá formájában adható bolha- és kullancsirtó.

Tömény ital a gyógyszertárban?

Veress László

A Népújságban a segesvári gyógyszerári múzeum ismertetése folyamán a több mint kétszáz évvel korábban használatos gyógyborokról (vina medicamentosa) is írtunk. Az újságcikk megjelenése után többen is megkérdezték, hogy vajon tömény („rövid”) italt is forgalmaztak a gyógyszertárakban? A kérdés felvetése jogos, és érdekes a válasz is, hiszen a bor, a sör és a tömény ital is ugyanazt a hatóanyagot, az emberi fogyasztásra egyedül alkalmas etil-alkoholt (alkoholt, etanolt) tartalmazza.

Az alkohol végigkísérte az emberiség történelmét. A hullott gyümölcs és a benne képződő etanol, a lehelgetes szag, az éhségcsillapítási lehetőség, a könnyebb emészthetőség már a föld megművelése előtt csábíthatta őseinket. Krisztus előtt mintegy tízezer évvel az emberiség, földadva nomád életmódját, növényt, gyümölcsöt kezdett termelni, ezzel egy időben könnyű szesztartalmú italokat erjeszteni, bizonyítják a leletek. Kezdetben sört, mézsört készítettek, később bort is. Az ókor orvosai az alkoholtartalmú italokat gyógyszernek is tekintették, alkalmazták altatószerek, gyomorpanaszok enyhítésére, növényi kivonatok készítésére. Már az ókorban felfedezték, hogy a felhevített bor felszínén egy gyúlékony anyag jelenik meg, de a sörnél, bornál és más erjesztett italoknál (például kumis) magasabb alkoholtartalmú párlatot megfelelő lepárlási ismeretek hiányában nem készítettek.

Desztillált alkoholt (tömény italt) Európában és Belső-Ázsiában Kr. u. a 10–12. században kezdtek készí-

teni, ennek legkorábbi leírása a 12. századból származik, az olaszországi salernói egyetemről. Sikerült 65%-osnál nagyobb töménységű alkoholt nyerni, ami hidegen is meggyulladt, ezért az alkohol legkorábbi neve *aqua ardens*, jelentése égő víz. Európában ekkor még kizárólag borból készítették párlatot. A 13. században többszöri át-desztillálással akár 90%-os alkoholt is le tudtak párolni. Ezt az alkoholt nevezték el *aqua vita*nek, magyarul élet vizének, vagy *quinta essenciának* (ötödik elemnek), és az orvosok többsége akkoriban mindenre jó gyógyszernek, megifjító forrásnak, egyenesen csodaszerek tekintette, különösen a gyógynövényes borból lepárolt alkoholt. Itália kolostoraiban gyógyászati céllal, az emésztés elősegítésére kezdtek törkölyből is tömény italt desztillálni, amit *grappának* neveztek el.

A 14. század közepén dühöngő „fekete halál”, a pestis idején az orvosok tömegesen vetették be az aqua vitaet gyógyszerként, aminek eredménye az lett, hogy Európában megjelent az élvezeti szesz-fogyasztás is.

A 15. század elején a borpárlatok mellett megjelentek az árpa-, búza- vagy rozssörből desztillált gabonapárlatok is, elsősorban olyan helyeken, ahol nem volt olcsó bor. Ezekből a párlatokból alakult ki a ma ismert italok közül a vodka, a whisky, a gin stb. Kezdetben ezek gyenge minőségű párlatok voltak, emiatt gyakran ízesítették őket különböző fűszerekkel, gyümölcsökkel, gyümölcshéjakkal, cukorral, megjelentek a likőrök. A későbbi századokban egyre javult a párlatok minősége, olcsóvá vált a szeszfő-

zés, jobban elterjedt a szeszfogyasztás olyan vidékeken is, ahol korábban csak sört és bort fogyasztottak.

Európa több országában is az alkohol előállítását és forgalmazását hosszú ideig a gyógyszerészek privilégiuma volt, azért is, mert észlelték, hogy a főzött szesz rossz hatással lehet egyesekre. Magyarországon és Erdélyben a középkorban kiemelt szerepet játszottak a kolostori patikák. A legtöbb szerzetesrend (bencések, ciszterciták, ferencesek, dominikánusok) foglalkozott betegápolással, gyógyszerkészítéssel, a kolostorokban képzett orvosok és gyógyszerészek tevékenykedtek, akik a városok és a környék lakosságát is szolgálták. Természetes, hogy alkoholleparló készülékek is voltak, és a párlatokat, amelyeket leginkább égett bornak neveztek, gyógyításra használták. A 16–17. század fordulóján megjelent és az égetett szesz általános megnevezésévé vált a szlovák nyelvből átvett pálinka kifejezés.

Borpárlatból készült az aqua vitae elnevezés magyarosításával az *akovitának* nevezett készítmény, ami a patikák polcain is jelen volt,

és gyógyszerként is alkalmazták. Az akovitát (erősen fűszerezett, édes pálinkát) legelőbb Máramaros megyében említették, 1662-ben. Készítésénél fűszerként szegfűszeget, fahéjat, ánizst, szerecsendiót, zsályát, fodormentát, köményt, méhfüvet használtak. Apor Péter 1736-ban megjelent könyvében (Erdélynek... változásai) írja, hogy korábban nem kávét, hanem akovitát ittak reggelire.

Gabonaszeszből készült finom és édes likőr volt a *rosoglio*, neve *rozsoliszra* magyarosodott. A 18. században univerzális gyógyszerként használták, még pestis ellen is. Ismert adat maradt meg napjainkra, arra nézve, hogy a nagyszombati Fekete Medve gyógyszertár tulajdonosa 1739-ben a pestises kórházba küldött gyógyszereket, amelyek java része rozsolisz volt.

Miskolcon 1741-ben megengedik, hogy a gyógyszerész rozsoliszot készíthesse és értékesítsen. Kassán 1689-ben elrendelték, hogy az akovitának árultatása a patikákban vasárnap és ünnepnapokon 9 óráig „míg az emberek a templomból ki nem jönnek, ne engedtesék”.

Mauksch Tóbiás gyógyszerész 1793-ban Marosvásárhelyen élő, gyógyszerár-tulajdonos fiához írt instrukciójában írja, hogy a „vásárhelyi uraságok” készítik az erős pálinkákat, ezt használja gyógyszerként készítésére, „inkább 1-2 krajcárral többet kell adni érte”.

A tömény szesz italok gyógyszerári előállítását, forgalmazását és gyógyászati alkalmazását az elmúlt évszázadokban legjobban az Egri Víz nevű ital történetében követhető. Az Egri Víz a 18. század közepén feltalált és készített alkoholos gyógynövénypárlat. Ezerben előbb saját patikájukban a jezsuiták, majd

az irgalmas rend gyógyszerára, később két magánpatikában is készítették, összetételében kis különbséggel. Gyógyhatása: gyomormedvetermelés-serkentő, gyomorerősítő, szélhajtó, szíverősítő, ajánlatos főfájás, szédülés, ájulás, fülzúgás, ideggyengeség, utazási rosszullet, hányás megelőzésére, fogfájás ellen, írják az egykori használati utasításokban. Ajánlott adagolása: 30-60 csepp egyszeri adag, vízzel hígítva óránként is, amíg a baj nem enyhül. A 20. század közepéig több mint kétszáz évig állították elő és forgalmazták gyógyszerárakban az Egri Vízet. Jelenleg pálinkafőzdeben állítják elő, és gyógyszerárakon kívül hozzák forgalomba, a modern népgyógyászat alkalmazza.

Európa legtöbb országa gyógyszerkönyveiben hivatalos anyagként szerepelt a cognac (konyak), a 20. század elejéig.

Összegezésképpen: a tömény ital (égett bor, pálinka, konyak, likőr stb.) gyógyító anyagként hosszú évszázadokon keresztül jelen volt a gyógyszerárak polcain.

A második világháborút követő rendszerváltozás országunkban is megszüntette a tömény italok gyógyszerári előállítását és forgalmazását, egészségromboló hatása miatt és az alkoholizmus megelőzése érdekében.

1989 után gyógyszerárainkban újból forgalmazható a tömény (35%) alkoholt tartalmazó svédkeserű, emésztési, máj- és epepanaszok enyhítésre, székrekedés, fogfájás stb. ellen.

A tömény ital minimális mennyiségtől eltekintve mérgezési tüneteket és hosszú távon visszafordíthatatlan egészségkárosodást okozó méreg!

A rejtvény fősoraiban egy erdélyi költő és aforizmaíró teljes nevét és egyik észrevételét idézzük.		IDÉZET 1.	ERDÉLYI KÖZIRÓ (IMRE)	IGE-VÉGZŐDÉS NŐI NÉV (AUG. 18.)	VAN ESZE	HÉZAG	ANTE MERIDIEM (RÖV.)	AZ UTOLSÓ MAGYAR KIRÁLYNÉ	LÁM FR. FILOZÓFUS (HIPPOLYTE)	476-IG TARTOTT	A NITROGEN ÉS AZ ALUMINIUM VEGYJELE	DOKTOR (RÖV.)	A... ÖR-DŐGE (ARANY JÁNOS)	MAGUK DERSZU... (KUROSZAVA FILMJE)	KOLUMBUSZ EGYIK HAJÓJA	SPANYOL EX-KIRÁLYNÉ	HIVATAL TISZTSÉG (NÉMET)
		A															T
		FRANCIA SZEMÉLY-NEVMÁS		VEGYTAN GYÖR FOLYÓJA					SZÓLÓT TÁMASZT FIZETÉSI RÉSZLET					FIGYELMEZTETŐ BIZÁNCI LAZADÁS V.			
		IDŐS RÓMEÓ SZERELME				OSZTRÁK VIDÉK MÁJA ROM-VÁROS						BÓ NYAKÚ EDÉNY FILMSZTÁR (ALAIN)					EZERI! FÜSTÖLGŐ KÉNSAV
		ARRA A LAPRA JEGYZŐ				PEDAGÓGUS A ZSEB-BŐL ELCSEN						SZÉP VITÉZ RÉGI BÜNTETŐPAD					KOTTA-RÉSZI MEGVESZIK
DERÜRE JÖN HELYSÉG BRASSÓ KÖZELÉBEN				VÉR-CSOPORT ATTÓL KEZDVE!		AZ UTCÁRA A DALAI LÁMA HAZÁJA		LATIN ÉS SAV-MARADÉK!		AZONBAN ERKŐLCSI TANULSÁG			CSAK FÉLIG! ...KIRÁLYA (E. LALO)		AZ ORRÁ-HOZ SKÁLA-HANG		
					BECÉZETT ATTILA OPOLE FOLYÓJA			VONATKOZÓ NÉVMÁS AKKOR (FRANCIA)					WOODY... (SZINÉSZ) BECÉZETT ZSIGMOND				
ELEMI ISKOLAI PEDAGÓGUS						FELFÖLDI KISVÁROS CSILLAG-KÉP			SZLÁV NÉP ZENE-DRÁMA								HEVENY NŐI NÉV (MÁJ. 13.)
...PAVONE (ÉNEKESNŐ) FŐNEMESI CIM				TAMTAMOT HASZNÁL MAGAD				FILMSZTÁR (SOPHIA) PATÁS HÁZIÁLLAT					TÉLI SPORT A SZARKA FARKAI		NÉMET FOLYÓ TOVÁBBÁ		
				GYAKORLÓ-TERÜLET SZÁJAT TÁGRA NYIT			ELEMELÉS SZÉTHULLAT					ÓV, VIGYÁZ RÁD ROSSZ BOR					EGYEI! A SZÓLÓ LEVÉT IVÓ
JAPÁN DRÁMA ...DAY: NAP-PAL (ANGOL)			ASZTALRA ÉTELTEK RAK AZ ENSZ FR. NEVE			STENDHAL-HÓS (JULIEN) ERD. KRÖ-NIK. (PÉTER)			NIGÉRIAI VÁROS FÜGGŐ-ZÁR								BEM PÁRTLANI! BUDAPESTI EGYETEM
		CSECSE-MÓSRÁS AZ ÖT TÓ EGYIKE		ALFA ÉS ÓMEGA IPA		NÉVELŐ SZERZETES FŐPAP		NÉMA SÍRI OLASZ ÉNEKES (BOBBY)		PUSKÁT SÜT EL KÍNAI PÉNZ, SÜLYEGYSÉG			RANG-FELJÓ BECÉZETT ILDIKÓ			ERDEI GYÜMÖLCS MUZSIKA	
GYÓGY-NÖVÉNY				...OLDAL (KARÁCSONY B.) EGY (ANGOL)				JAP SZÁM. GÉP MÁRKA KÁLYHA SÜTŐJE					PORTUGÁL SZIGET-CSOPORT KAR (ANGOL)				
ELADANDÓ PORTEKA			TORINO FOLYÓJA KICSINYÍTŐ KÉPZŐ			SZŐNYEGET TISZTÍT PÁRTI!			KIPLING FARKAS-VEZÉRE RÓMAI 4						GYŐRI SPORT-KLUB CSERMELY		RÉG ÉLT ELŐD
ZOKOG		NEM HOZ-ZÁÉRTÓ GRAMM (RÖV.)					ARAB NŐI NÉV MAGYAR AUTÓJEL					VÍZ-VEZETŐ KÓRHÁZ JELE					
L.N.J.		M						A KÖLTŐ NEVE									LATIN CSONT

A június 7-i rejtvény megfejtése: **Olyan furcsák a nők, néha azzal szórakoznak, hogy feláldozzák magukat. Émile Zola.**

FIFA WORLD CUP
RUSSIA 2018

Oroszországban ma megkezdődik a labdarúgó-világbajnokság. A nyitómérkőzésen a házigazda orosz

A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) elnöke, Gianni Infantino (b) és a vendéglátó ország vezetője, Vlagyimir Putyin a világbajnoki serleggel

A két leggyengébb csapat mérkőzésével ma elkezdődik a labdarúgó-vb

válogatott ellenfele a szaúdi együttes lesz, a világranglistán elfoglalt helyezések alapján a 32-es vb-mezőny két leggyengébb csapata találkozik egymással a moszkvai Luzsniki Stadionban (az oroszok a világranglista 70., míg a szaúdiak a 67. helyét foglalják el). A két válogatott eddig egyszer találkozott egymással, 1993. október 6-án Ho-

barban a házigazda szaúdiak 4-2-re győztek. Amíg azonban az oroszok vb-mérlege felemás az ázsiai ellenfelekkel szemben – egy-egy győzelem, döntetlen és vereség –, addig a szaúdiak kimondottan gyengén teljesítenek az európai riválisok ellen, ugyanis egyetlen sikerük mellett nyolcszor kikapnak.

Az orosz válogatott legutóbb tavaly október elején nyert, Moszkvában úgy verte a szintén vb-résztevő dél-koreaiakat 4-2-re, hogy az ellenfél két öngólt vétett. Sztanyiszlav Csercseszov szövetségi kapitány együttese azóta hét barátságos találkozón egyszer sem győzött: három döntetlen mellett négyszer vereséget szenvedett, ráa-

dásul a spanyol, a brazil és a francia csapat is háromszor talált a kapujába. A vb-felkészülés hajrájában Ausztriával (0-1) és Törökországgal (1-1) sem bírt.

Ami mégis az oroszok mellett szól, hogy a házigazdák eddig veretlenek a nyitómecceken: az öt találkozón két hazai siker mellett három döntetlen született.

A szaúdi gárda nagy erővel készült a vb-re, csak idén kilenc barátságos meccsen lépett pályára. Három siker mellett egy döntetlent ért el, míg ötször vesztesen hagyta el a pályát. Legutóbb a vb-címvédő németek vendégei voltak, s tisztesnek nevezhető 2-1-es vereséget szenvedtek.

Az A csoport másik két tagja Egyiptom és Uruguay.

A ma 18 órakor kezdődő mérkőzés játékvezetője az argentin Nestor Pitana lesz, a találkozót az M4 Sport és a TVR 1 élőben közvetíti.

A találkozót megelőzően, 17.30 órai kezdettel a nyitőünnepség lesz megtekinthető az említett két adó műsorán.

Robbie Williams, Ronaldo és Aida Garifullina a megnyitón

Robbie Williams énekes és a kétszeres világbajnok brazil Ronaldo mellett Aida Garifullina orosz operaénekesnő jut szerephez a labdarúgó-világbajnokság mai megnyitóján. A Luzsniki Stadionban tartandó show-műsort illetően a 44 éves brit zenész a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) honlapján megjegyezte, nagyon boldog, hogy egy ilyen különleges fellépésnek köszönhetően térhet vissza Oroszországba. „Sok mindent elértem már a karrierem során, de világbajnokságot megnyitni a stadionban helyet foglaló 80 ezer szurkoló, illetve sok millió tévénéző előtt gyerekkori álmom beteljesülése” – mondta Williams.

A hazai előadókat Aida Garifullina képviseli. A harmincéves, tatár származású szoprán énekes elmondta, soha nem gondolta volna, hogy részese lehet majd egy ilyen eseménynek. „Egy megvalósuló álmhoz kötődő szimbolikus képet fogok bemutatni az egész világnak” – árult el valamit a programjából.

„A nyitómecce mindig jelképes, ekkor ébredsz rá, hogy amire négy évet vártál, végre ismét itt van” – hangsúlyozta a kétszeres aranylabdás, a nemzetközi szövetségnél háromszor a világ legjobbjának választott 41 éves Ronaldo, aki a futball által megszerezhető dicsőséget képviseli majd, azt, amit minden játékos szeretne elérni ezúttal orosz földön.

A labdarúgó-vb mai és holnapi televíziós közvetítési rendje

Június 14., csütörtök:

* 17.30 óra: nyitőünnepség

* 18.00 óra: Oroszország – Szaúd-Arábia (A csoport)

Június 15., péntek:

* 15.00 óra: Egyiptom – Uruguay (A csoport)

* 18.00 óra: Marokkó – Irán (B csoport)

* 21.00 óra: Portugália – Spanyolország

A mérkőzéseket élőben közvetíti az M4 Sport és a TVR 1.

Visszahozná a marosvásárhelyi labdarúgást az országos vérkeringésbe az MSE

Megnyerte a labdarúgó 4. ligát, most pedig egy osztállyal feljebb lépne a Marosvásárhelyi MSE csapata. Az 1898-ban alapított és 2008-ban újjáalapított klub visszahozná a város futballját az országos vérkeringésbe, miután Marosvásárhely csapat nélkül maradt az első három osztályban, ami a második világháború óta még soha nem fordult elő.

Az MSE gyakorlatilag vereség nélkül zárta a 4. ligát (az utolsó fordulóban, Kutylfávn elszenvedett kudarc érdemben nem számít, mert azon a meccsen 14-16 éves fiatalok léptek pályára), és ezt a sorozatot az osztályozón sem szeretné megszakítani.

Két mérkőzésen múlik a feljutás, az ellenfél az oda-vissza párharcban Szeben megye bajnoka, a Resinári Páltiniş, amely hasonló fölényrel győzött a szomszéd megye pontvadászatában. Nem ígérkezik tehát könnyűnek a feladat, de Fehér Csaba edző és tanítványai minden energiájukat arra fordítják jelenleg, hogy sikerüljön. Az utolsó bajnoki mérkőzés óta folyamatosan készül a csapat, a mérkőzés előtt pedig edzőtáborba vonul, hogy semmi se vonja el a játékosok figyelmét a soron következő találkozótól.

Az MSE keretéből egyetlen játékosról volt kénytelen lemondani a szakvezetés: Balázs Szabolcs még nem épült fel teljesen a sérüléséből, így kihagyja az osztályozót, a többiek azonban bevethetőek. Az MSE az alábbi keretet nevezte az osztályozóra:

Kristály Hunor, Strete Aurel, Rigmányi Zsombor – kapusok; Mihály Zoltán, Brai Paul, Silaghi Cătălin, Bucur Virgil, Ieruşan Cristian, Török Szabolcs,

Kádár Barna – hátvédek; Ungur Mircea, German Emilian, Moldován Tamás, Totó Szilárd, Ciula Csongor – középpályások; Tamás Attila, Tamás Róbert, Dudás Levente, Deteşan Emil, Velichea Dan, Ruja Rareş, Tüzes László – csatárok.

A szebeni ellenfél ugyancsak feljutási álmokkal vág neki a párharcnak – legalábbis erről tanúskodik a csapatot a községi tanácsnon keresztül támogató Bucur Bogdan resinári polgármester nyilatkozata, amely a nagyszebeni Mesagerul de Sibiu című lapban jelent meg. „Nagyon jó eredményt ért el a labdarúgócsapat, és támogatni fogjuk a 3. ligában is” – mondta. A klub elnöke, Vlad Iluş szerint a feljutásra gondolva fognak játszani, mert szeretnék feltenni Resinárt a romániai futball térképére.

A marosvásárhelyi csapat sem bízza azonban a véletlenre. Fehér Csaba edző és Gábor Tibor szakmai igazgató a helyszínen tekintették meg a resináriai egyik bajnoki mérkőzését, és pontosan tudják, mit kell tenniük a sikerért.

A sorsolás szerint az első mérkőzést Marosvásárhelyen rendezik szombaton 18 órakor a Sziget utcai Trans-Sil-stadionban. A marosvásárhelyi klub felhívást tett közzé a megyei labdarúgó-egyesület honlapján, amelyben arra kéri a város labdarúgásának közönségét, támogassa szurkolásával a csapatot. Annál is inkább, mert a marosvásárhelyi kiszállására az ellenfél szurkolókat toboroz, akiknek az utaztatását a polgármesteri hivatal fedezi.

A visszavágó egy héttel később Resináron lesz, egy erdei tisztáson kialakított pályán, festői környezetben, ám az MSE abban bízik, hogy megnyugtató előnyre tesz szert.

Keserízü idényzárás a 6. ligában

Gligor Róbert László

Vasárnap lezárult a pontvadászat a 6. ligában is, és igen szorosan alakult az élboly. Somosd már az utolsó előtti fordulóban bebiztosította a bajnoki címet Nyárádgálfalva legyőzésével, így az utolsó mérkőzésen sérülésekre, eltiltásokra hivatkozva csupán hét játékost küldött a pályára Jeddén, aminek csúnya vereség lehetett volna az eredménye, hiszen az első percekben a hazai csapat hat helyzetet dolgozott ki, de nem tudta bevenni a vendégek kapuját. A 6. percben a somosdi Szócs K. egy rossz mozdulat után sérülés miatt el kellett hagynia a pályát, s mivel a háromperces várakozás után sem tért vissza, hat emberrel maradt csapata nem folytathatta, a játékvezető lefújta a mérkőzést (így a találkozót 3-0-ra Jedd javára írták). Ezt a hazaiak nem vették jó néven, a lelátóról szidalmazások is elhangzottak, a hazai csapat is sportszerűtlen magaviselettel vádolta meg Somosdot.

A jeddiek a megyei labdarúgó-egyesület idei döntését sem hagyták szó nélkül, hogy miközben az elmúlt években minden haszontalanságra jutott pénz, idén nem volt keret, hogy a harmadik

helyen végzett együttes játékosainak egy-egy, amúgy csupán néhány lejbe kerülő érmet akaszszanak a nyakába, elismerve egy év munkáját.

Somosd 54 ponttal az élen zárt, míg az utolsó fordulóban Mezőpanitot 7-2 arányban lehengerlő Nyárádgálfalva 53 ponttal kénytelen volt beérni a második hellyel, Jedd pedig 52 ponttal a dobogó harmadik fokán végezte a bajnokságot. A 4. helyen Csikfalva maradt, amely 6-2-re „seperle le” Kibédet az utolsó mérkőzésen, a panitiak pedig maradtak az 5. helyen.

Egy kérdés még feltevédik jó idejében: indul-e 6. liga az őstől? Miután már szinte csak Nyárád és Küküllő menti csapatok maradtak a falusi foci képviselői (az egyedüli mezősi csapat, Uzdiszentpéter is visszalépett menet közben), a végére elfáradt, megvékonyodott kerettel rendelkezők közül is négy azt latolgatja, hogy befejeznék a hivatalos bajnokságokban való szereplést. A tabella első felében záró csapatok már új leigazolásokat fontolgatnak, mert lehet, hogy szeptembertől az 5. ligában kell folytatniuk, ha továbbra is szervezett pontvadászatban szeretnének részt venni.

Eredményjelző

* 5. liga, Északi csoport, 22. (utolsó) forduló: Abafája – Mezőkirályfalva 7-1, Lövér – Marosfalu 3-1, Köhér – Nyárádremete 0-2, Görgénysoákna – Szászrégeni Testvériség 2-1, Alsóidecs – Bátor 3-2, Magyaró állt. A bajnokság végeredménye: 1. Nyárádremete 50 pont, 2. Bátor 43, 3. Görgénysoákna 43, 4. Köhér 42, 5. Szászrégeni Testvériség 36, 6. Magyaró 31, 7. Alsóidecs 29, 8. Abafája 17, 9. Lövér 13, 10. Marosfalu 10, 11. Mezőkirályfalva 7.

* 5. liga, Közép csoport, 22. (utolsó) forduló: Segesvár – Tuzson 4-2, Galambod – Harasztkerék 2-6, Balavásár – Mezőrűcs 3-0, Gernyeszeg – Kerelőszentpál 6-1, Csittszentiván – Cikmántor 3-0, Kerelő állt. A bajnokság végeredménye: 1. Harasztkerék 53 pont, 2. Csittszentiván 45, 3. Balavásár 43, 4. Segesvár 41, 5. Kerelő 28, 6. Tuzson 24, 7. Gernyeszeg 22, 8. Galambod 20, 9. Mezőrűcs 19, 10. Cikmántor 13, 11. Kerelőszentpál 9.

* 5. liga, Déli csoport, 18. (utolsó) forduló: Mezőtőhát – Mezőceked 1-1, Marosludas II – Mezőzáh 5-0, Maroskece – Radnót II 3-2, Magyarsáros – Vámosgálfalva 4-0, Küküllődombó – Marosugra 6-0. A bajnokság végeredménye: 1. Radnót II 40 pont, 2. Marosludas II 37, 3. Mezőceked 34, 4. Magyarsáros 32, 5. Küküllődombó 28, 6. Mezőzáh 23, 7. Maroskece 18, 8. Vámosgálfalva 16, 9. Marosugra 13, 10. Mezőtőhát 13.

* 6. liga, 22. (utolsó) forduló: Jedd – Somosd 3-0, Nyárádgálfalva – Mezőpanit 7-2, Csikfalva – Kibéd 6-2, Koronka – Mikefalva 3-4, Küküllőszéplak – Egrestő 9-1, Székelybere – Uzdiszentpéter 3-0. A bajnokság végeredménye: 1. Somosd 54 pont, 2. Nyárádgálfalva 53, 3. Jedd 52, 4. Csikfalva 45, 5. Mezőpanit 37, 6. Koronka 29, 7. Egrestő 27, 8. Mikefalva 24, 9. Székelybere 22, 10. Uzdiszentpéter 14, 11. Kibéd 14, 12. Küküllőszéplak 10.

Tartalmas rendezvénysorozat színhelye volt Nyárádszereda Csaba királyfi és a székelyek ünnepe

Csaba királyfi ünnepe immár hatodik alkalommal került megrendezésre Nyárádszeredában. A múlt hét végén gazdag, kétnaposra bővített programot kínáltak a kisváros lakóinak, és nem csak nekik.

Gligor Róbert László

A rendezvény célja olyan kulturális és történelmi programok szervezése, amelyek a székely öntudatot erősítik Marosszék és Székelyföld lakóiban. Az esemény szervezői idén a Nyárádszeredai Egyesület, Nyárádszereda Székely Tanácsa, a Magyar Polgári Párt és az Erdélyi Magyar Ifjak voltak.

Szombaton szabadidős programok voltak, délelőtt hat csapat látott hozzá ebédet főzni a résztvevőknek, látogatóknak, a gyerekeknek kézműves-foglalkozásokat szerveztek a pedagógusok, miközben a 2000-ben és 2001-ben született gyerekek részvételével Csíki Sándor-fociemlékkupa zajlott, és ki lehetett próbálni a teqballaszt is. A délutáni hivatalos megnyitót követően a felnőttek csaptak össze, a döntőben a szervezők Csaba királyfi csapata legyőzte a középiskola egykori aranycsapatát, amely 2010-ben sorra hódított el országos és nemzetközi trófeákat kispályás diákfociban. Ebből a csapatból nőtt ki magát az élvonalban futballozó Fülöp István is, aki ezen a napon éppen a székely válogatottal a londoni CONIFA-vébéen tartózkodott.

Délután Boldog István magyarországi fideszes képviselő köszönetet mondott azoknak a szeredai fiataloknak, akik támogatták az ideai választási kampányát, majd a szervezőkkel együtt ő is díjazta azokat a diákokat, akik országos és megyei vetélkedőkön, versenyeken kiemelkedő eredményeket értek el, valamint az őket felkészítő pedagógusokat. Így Marton Emőke és Demeter Beáta óvónők a népdalvetélkedőn részt vevő Falka Zsuzsanna felkészítéséért kaptak elismerést, Debreczeni Ibolya székelytompai óvodásaival a népigyermejkjárték-fesztiválon szerepelt, Kátai Judit tanítónő Siklódi Rékát készítette fel az Őszirozsa népdalvetélkedő országos döntőjére, Török Ivettet a Kriza János mese-mondó versenyre, továbbá mindkét tanuló részt vett Bustya Bence osztálytársukkal együtt a Barangoljunk Európában című vetélkedő országos döntőjében, míg Gergely Gyó-

pár tanítványa, Csiszér Bálint az Aranytoll meseíró versenyen remekelt. A felső tagozatosok közül Májai Imre tanár 15 diákja érdemelt elismerést az országos lánykézilabda-bajnokság J5-ös kategóriájában elért sikerekért, ugyanez a tanár 10 fiút juttatott el a Buzánszkykupa erdélyi fociöntőjére. Kacsó Csaba tanítványa, Nagy Imre a Terra földrajzvetélkedőn, Csíki Judit három diákja, Szabó Kriszta, Tőkés Andrea, Török Tamás a Laborukac nevű kémiai versenyen szerepelt kiválóan. A középiskolások közül Baki Erika tanárnő tanítványai, Rigmányi Johanna, Kádár Johanna, Kacsó Szabolcs, Sütő Róbert a Bölcs Diákok országos vetélkedőn szerepeltek eredményesen.

Ezt követően a színpadon Kátai Judit 4. osztályos diákjai mutatták be A hadak útja című mondatát, a művelődési házban a Székelyföldi Legendárius rajzfilmeit vetítették, majd a színpadon fellépett Ferencz Örs tanár szeredai iskolás gyerekkórusa. A magyarországi Szkitia esti koncertjét megelőzően a Pannonicum együttes tagjai, Hegyi Károly és Ráduly Levente léptek fel *Magyar történelem dalokba foglalva* című előadásukkal.

Székely zászlót vontak fel

Vasárnap reggel a rigmányi Mátyás-huszárok toborzója és felvonulása után a főtéri unitárius templom előtt székely zászló került egy újonnan felállított árbócra. Sándor Szilárd lelkész hálát adott a zászlóért, amely „keresztény öazonosságunk és türelemben fogant hitünk jelképeként kikerülhet ide”. A zászló-adományozó Székely Nemzeti Tanács elnöke, Izsák Balázs kifejtette: a székely zászló a szabadság jelképe, a szabadság, amely az emberi lény veleszületett méltóságából fakad, Isten ajándéka. Nem hátrál Nyárádszereda közössége és az SZNT sem, úgy, ahogy azok a falvak sem, amelyek új lendületet adnak az autonómiaküzdelemnek, és székely zászlókat avatnak. „Székelyföld autonómiája csak akkor kerül le a napirendről, amikor maradéktalanul megvalósul” – hangoztatta a politikus.

Főhajtás Csíki Sándor sírjánál

Ezt követően az összegyűltek a temetőben néhai Csíki Sándor politikus, közíró, tanár, önkormányzati képviselő és az autonómiaküzdelem harcosa síremléke előtt tisztelegtek. Varga Sándor nyugalmazott lelkész arra hívta fel a figyelmet: nem hatalmi parancs hozott ide, hanem

fejet hajtani gyülekeztek egy szerény, becsületes, munkabíró és be-tettségében is istenhívó ember emléke előtt. Nem a gyász vezérelt ide, hanem az öröm, hogy egykor Csíki Sándor a testvérünk, gyermekünk, édesapánk, rokonunk és barátunk volt. Csíki Sándor ott van gyermekei mosolyában, őt a székely zászló jelképeiben kell keresni, és az égen, amikor kigyúlnak a csillagok. Bíró József Attila önkormányzati képviselő, helyi MPP-elnök Csíki Sándort kovácsként jellemezte, aki a lélek műhelyében létrehozta a szeretet, az összetartozás és az egymásért végzett tenni akarás lüktető erejét, és vigyázott arra, hogy ez a lüktetés ne hagyja el. „Ha letekinthetünk néha ránk az ősök csillagösvényéről, büszkén mosolyodunk el, mert jó munkát végzett, mi pedig azzal tudjuk ezt megköszönni neki, hogy ezt a lüktetést tápláljuk, növeljük, továbbadjuk” – mutatott rá Bíró. A négy éve elhunyt közéleti személyiség sírjánál szavaltatok hangzottak el, részletet olvastak fel utolsó kötetéből, és elénekelték kedvenc dalát, mialatt az egykori Bekecsalja lap szerkesztője – amelynek ő is tagja volt – bucsini fenyőfát ültetett fejéjé mellé.

Csaba királyfi, Bocskai István és Csíki Sándor

A református templomban tartott ünnepi istentisztelet után a templomkertben álló Csaba királyfi szobornál folytatódott az ünneplés, emlékezés. „Ilyenkor minden évben feltekintünk a csillagösvényre, és fejet hajtunk Csaba királyfi nagysága előtt. Ez az ünnep azonban szomorú is, hiszen megálmodója nem lehet itt, ezért Csíki Sándor nagysága előtt is fejet hajtunk. Minden, amit teszünk, az ő érdeme, ő indította és egyengette utunkat, a székely autonómiaharca és nemzeti megmaradásunk meghatározó alakja volt” – mondta beszédében Szűcs Péter, az EMI helyi elnöke. Csíki Sándornak köszönhető Csaba királyfi szeredai szobra is. Nem volt könnyű akkoriban szobrot állítani, de harcra való természetű és tenni akarása elérte célját. Ezen a napon egyben Trianonra is emlékezünk, amikor 98 szentéje áthúzták fejünk fölött a gúnyhatárokat, de a békediktátum századik évfordulóján nem fogunk ünnepelni: egy kicsit feketébe öltözünk majd, és „ha lelkünkben le tudjuk dönteni Trianont, akkor az álom valósággá válik, megmaradunk. A mi hazánk nem

Emlékeztek és koszorúztak Csaba királyfi szobra előtt

Fotó: Gligor Róbert László

Európa, nem Románia, hanem Székelyföld, Erdély, Magyarország” – hangoztatta az EMI országos alelnöki tisztségét is betöltő fiatalember.

Soós Zoltán, Magyarország csíkszeredai konzulja felidézte: a szoborról avatásakor Csíki Sándor azt mondta, hogy az alkotás túlműtött önnön műemlék voltán, egyrészt jelzi a külvilágnak az itt élők székely nemzetiségét, másrészt megmutatja, milyen az, ha egy közösség igazán akar valamit. Ez a szobor annak a jelképe, hogy nem a nehézségek és kihívások, hanem a rájuk adott válaszok a fontosak, a szeredaiak pedig bebizonyították, hogy nem félnek a nehézségektől, és hogy az erdélyiek nem másodrendű állampolgárok saját szülőföldjükön – mondta a konzul.

A Magyar Polgári Párt elnöke, Bíró Zoltán is visszatekintett beszédében arra a napra, amikor a szobor felállításával és a székely zászló kitűzésével a kezdeményezők történelmi tettet hajtottak végre, majd örömmel állapította meg: ma is kedvező a csillagok állása, a Kárpát-medencében erősödő magyar közösségek egyre sűrűbbre szövik a nemzet szövét, és körvonalazódik a határok fölött, egyesülő Kárpát-haza. A parlamenti képviselő a

Csaba királyfi szobor felállításának kulcsszereplőjéről, Csíki Sándorról is megemlékezett, aki szorgosan gyűjtögette írásaiban a lármafákat. Ma is lármafákat kell gyűjtani, mert anyanyelvünk, identitásunk, szülőföldünk és lélekszámunk veszélybe került, de a lármafák a száz évvel ezelőtt tett gyulafehérvári ígéretre is kell emlékeztessék honfitársainkat – fogalmazott Bíró Zoltán.

Kiállítás, díjátadás, előadások

Az ünnepi program a művelődési házban folytatódott, ahol a csíkszemélyi Gál László *Fafagatás* című kiállítását nyitották meg, majd a székelyudvarhelyi Balázs Árpád néhány kiadványát mutatták be. A szervezők idén is átadták a Csaba királyfi díjat, amelyet értékeink megbecsülésére, felmutatására és azon személyek méltatására hoztak létre, akik közösség- és értéktelmentő munkájukért köszönetet érdemelnek. Idén a díjat az 1995-ben alapított és 2004-ig működő helyi Bekecsalja közéleti-irodalmi lap szerkesztője kapta. Az ünnepi rendezvénysorozat zárásaként Kőő Artúr történész, a Trianon Múzeum munkatársa tartott előadást az első világháborút lezáró 1918-as történelemről *Volt/van-e a románoknak történelmi joga Erdélyre?* címmel.

Ismét lovagokat avatnak Backamadarason

Vasárnap harmadik alkalommal avat lovagokat a Nyárádszereda Szent László Társaság (1861) és Rend, illetve annak erdélyi székpartományja. Az eseményre délután 6 órától kerül sor a madarasi református templomban, ahol ünnepélyes keretek között újabb hat személyt ütnek lovaggá: Benczédi László (Székelyudvarhely), dr. Sebesi B. Szilárd (Kibéd), Vass Imre (Makfalva), Koncz Karola apród (Backamadaras), Tőkés Attila (Geges), Nemes Csaba (Hármasfalva). Ezzel az erdélyi szék lovagjainak száma eléri a tizenkettőt. Ugyanakkor Koncz László Ferenc székpartó lovagkeresztes rangemelésben részesül, az erdélyi szék pedig törzsszéki címet nyer, és az ünnepély keretében felavatják az erdélyiek újonnan készült zászlaját is. Az eseményen több törzsszéki képviselői is jelen lesznek, eljön Imre László rendi főkapitány is Nürnbergből. A székelyabodi Marton Antal érdemkeresztben részesítik.

Az eseményt megelőzően a rendezvényen tartja központi találkozóját Budapesten. Pénteken kerül sor a rendi gyűlésre, amelyen a szervezet helyzetéről, a kinevezésekről, kitüntetésekéről számolnak be. Szombaton 10 órakor találkoznak Pesthidegkút-Ófalu plébá-

niatemplománál, megkoszorúzzák a hősök emlékművét, majd a 11 órától kezdődő szentmise keretében ott is kerül az ünnepélyes lovagavatásra, rangemelésre – tudtuk meg nt. I. Koncz László Ferenc erdélyi székpartótól. (gligor)

Tavaly hatra bővült az erdélyi lovagok száma, a hét végén ismét hat személyt ütnek lovaggá

Fotó: Marton Erzsébet Zsófia (archív)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A DUDA TRANS KFT. D kategóriás hajtásával rendelkező **SOFŐRÖKET** alkalmaz személyszállításra. Tel. 0747-048-444. (20172-I)

A PC HOUSE felvesz megbízható, legalább B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező **SOFŐRT**. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265-313-888-as telefonszámon. (sz.-I)

ALKALMAZUNK SZAKKÉPZETT, illetve **SZAKKÉPZETLEN FÉRFI és NŐI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE.** Érdeklődni lehet a következő telefonszámon: 0773-316-377. (sz.-I)

TAPASZTALT BÁROSNOT és **ELÁRUSÍTÓNÓT** alkalmazunk ABC-be. Tel. 0740-034-622, 8-20 óra között. (20254)

MAROSVÁSÁRHELYI KFT. alkalmaz **ÉPÍTKEZÉSBE VILLANYSZERELŐT, VILLANYSZERELŐ-SEGÉDET.** Amit ajánlunk: vonzó jövedelemcsomag, étkezési jegyek, az utazás költségeinek elszámolása. További információkért hívják a 0365/430-240, 0785-210-682-es telefonszámot. Fax: 0365/430-241. E-mail-cím: office@consuselectric.ro (62370-I)

Közpénzügyi Minisztérium
Adó- és Pénzügyi Hivatal
Brassói Regionális Közpénzügyi Főigazgatóság
Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal
Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály
Bevételező és végrehajtóiroda

545300 Szászrégen,
Petru Maior utca 33. szám,
tel./fax: 0265/512-591, 0265/512-592

Közlemény

A 207/2015-ös közpénzügyi törvény 250. cikkelyének (2.) bekezdése értelmében nyilvános árverésen értékesítik az alábbi eladósodott cégek javait:

– **BEST ROAD CONSTRUCT KFT.**, adószám 18479624, Marosvács 303. szám, Maros megye, végrehajtói dossziészám RM 30/14829

– **BRANDY DEEP INSTAL KFT.**, Déda 180. szám, Maros megye, végrehajtói dossziészám DEDA_124/20930 és DEDA_124/13946

A **BEST ROAD CONSTRUCT KFT.** eladásra szánt javai:

– Citroen N1 haszonjármű, 2006-os gyártású, MS-12-MGC, azonosítószám VF7LA9HXC74397248, kikiáltási ár 9.620 lej

– Fiat N1 haszonjármű, 2007-es gyártású, MS-11-WWD, azonosítószám ZFA27000064074282, kikiáltási ár 26.900 lej

A **BRANDY DEEP INSTAL KFT.** eladásra szánt javai:

– polietilén-hegesztő készülék, kikiáltási ár 2.250 lej

– Bruder MS 210F Turbo hegesztőkészülék, kikiáltási ár 929 lej

– Schaeff 28/0729 típusú buldózer, kikiáltási ár 2.400 lej

– PMC 40/70 Pedrollo típusú kétcsatornás merülőszivattyú, kikiáltási ár 4.260 lej

Az árverés **2018. július 5-én 11 órától** lesz a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály Petru Maior utca 33. szám alatti székhelyén az RM30/14829, DEDA_124/20930 és DEDA_124/13946 számú végrehajtói dossziék alapján.

A kikiáltási ár a **BEST ROAD CONSTRUCT KFT.** esetében a felértékelési ár 100%-át jelenti (első árverés), a **BRANDY DEEP INSTAL KFT.** esetében az 50%-át, illetve 100%-át jelenti (IV. és I. árverés). A javak nincsenek megterhelve.

Felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés napja előtt.

Akik érdekeltek a vásárlásban, jelenjenek meg az árverésen a megszabott helyen és időben, és legkésőbb egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN RO13TREZ4775067XXX004060 számlára kell átutalni, adószám 4322637; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonosságát igazoló másolatát, saját felelősségre tett nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő nem közvetítő, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Bővebb felvilágosítás a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztályon, a Petru Maior utca 33. szám alatt vagy a 0265/512-592-es telefonszámon. Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2018. június 14.

Zogorean Florin hivatalvezető

Focioktatás Marosvásárhelyen!

Labdarúgás iránt érdeklődő fiúk és lányok jelentkezését várja az **MSE Focisuli**. Ha betöltötted az 5 évet, nálunk a helyed! Kezdek és haladók is jelentkezhetnek, új csoportok is indulnak. Az **MSE** a város első sportklubja, a Székelyföld Labdarúgó Akadémia marosvásárhelyi alközpontja. Az oktatás magyar nyelven folyik. Telefon: 0720-522-618, www.focisuli.ro. Kezdd el focizni még ma!

A véradók nemzetközi napja alkalmából a Marosvásárhelyi Regionális Transzfúziós Központ – Molter Károly utca 2. szám – munkaközössége köszönetet mond mindazoknak a véradóknak, akik nemes gesztusukkal életet mentenek.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZOBA- és lépcsőházfestést vállalok. Tel. 0746-854-850. (9082)

MEGEMLEKÉZÉS

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk június 14-én a magyarói **ÖRDÖG ROZÁLIÁRA** (Honvéd) halálának 3. évfordulóján. Nyugodj békében, drága édesanyánk! Fiai: Andris, Jóska és családjuk. (8964)

Fájó szívvel emlékezünk testvérünkre, a mezőbándi születésű **GRITÓ JÓZSEFRE** halálának első évfordulóján. Nyugodj békében! Emlékét őrzik testvérei: Ilus, Olga, felesége és gyermeke, Sanyika. (8972)

„Az élet göröngyös, a sír örök, de az emlék él, és erősebb mindkettő fölött.” Fájó szívvel emlékezünk június 14-én a nyáradszentlászlói születésű **TÖKÉS MÓZESRE** halálának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel. Szerettei. (9005)

Szomorú szívvel emlékezünk június 14-én **ORBÁN MÁRIÁRA** halálának 10. évfordulóján. Emlékét őrzi két lánya, vejei és unokái. Nyugodjon békében! (sz.-l)

Fájó szívvel emlékezünk június 14-én **POPA IOANRA** halálának harmadik évfordulóján. Szép emléke örökké megmarad. Nyugodjon békében! Szerető családja. (9067)

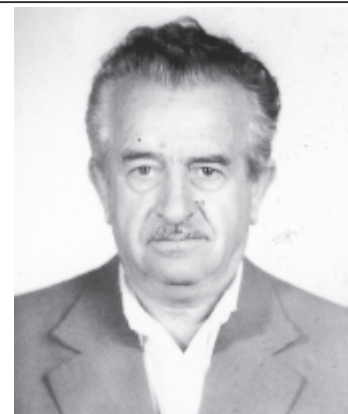
Szomorú szívvel emlékezünk a szeretett feleségre, édesanyára, nagymamára, **SZÁSZ MÁRIÁRA** halálának első évfordulóján. Az idő múlhat, szállhatnak az évek, de elfeledni nem tudunk soha téged. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerető családja. (9072)

Szomorúan és fájló szívvel emlékezünk **DEMETER ERZSÉBETRE** halálának évfordulóján. Emlékét örökre szívünkben őrizzük. A gyászoló család. (9087)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy csodálatos édesanyánk, nagymamánk, nagynénénk, **VELCIOV GIZELLA MÁRIA** született Takács nyugalmazott főgyógyyszerésznő 94. évében, hosszú és türelemmel viselt szenvedés után 2018. június 9-én elhunyt. A gyászszertartásra 2018. június 16-án, szombaton 11 órakor kerül sor a római katolikus temető alsó kápolnájában, római katolikus szertartás szerint. Nyugodjon békében! A gyászoló család. (9066-l)

Az idő telik, az emlék megmarad. Ma húsz éve, hogy a márkodi születésű **KACSÓ PÉTER**, a konzervgyár oszlopos tagja távozott közülünk. Emlékezzünk rá kegyelettel! (9041-l)

Fájdalomtól megtört szívvel búcsúunk osztálytársunktól, **MARCITÓL**. Az 1957-ben a Bolyai Farkas Líceum C osztályában végzett osztálytársaid. (9062-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, rokon, ismerős, szomszéd, **FOGARASI LÁSZLÓ** nyáradszentbenedeki lakos életének 93. évében csendes megpihent. Temetése június 14-én, csütörtökön 12 órától lesz a nyáradszentbenedeki ravatalozóból. Fájó szívvel búcsúzik felesége, Bözsi, leánya, Matild és unokája, Zoltán. (9069-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanyja és nagymama, özv. **DOMBRÁDY LÁSZLÓNÉ** szül. **LÁSZLÓ ILDIKÓ** június 11-én rövid szenvedés után csendes megpihent életének 76. évében. Temetése június 14-én 13 órakor lesz a római katolikus temetőben. A gyászoló család. (9080-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanyja, testvér, sógornő, anyós, rokon és ismerős, **BEGIDZSÁN DOROTTYA-ROZÁLIA** szül. Elek nyugdíjas tanárnő június 11-én, 81 éves korában, betegség következtében csendes megpihent. Június 15-én, pénteken 13 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A gyászoló család. (9083-l)

Nyugodj békében, mindig gondoskodó, kicsi édesanyám, **BEGIDZSÁN DOROTTYA-ROZÁLIA!** Szívünkben mindvégig élni fogsz! Lányod, Jutka és vejed, Tibi, unokáid: Zolika és Zsófia. (9083-l)

Szomorú szívvel búcsúom édesanyámtól, **BEGIDZSÁN DOROTTYA-ROZÁLIÁTÓL**. Emléke és szeretete örökké élni fog. Fia, István, menyé, Éva, unokája, Arnold. (9083-l)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Szomorú szívvel és mély döbentéssel értesültünk drága testvéri barátunk eltávozásáról. A messzeségből emlékezünk szeretettel **NAGY EDITRE**, a lélekemelő együttléteinkre, és őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Istennek hála legyen érte! Mitra Zoltán és Marika családja. (v.-l)

Mély megrendüléssel búcsúunk volt osztálytársunktól, **DÓSA JENŐ** pszichológustól. Szerény, őszinte, segítőkész ember volt. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. Emlékeztünkben örökre élni fogsz, Jenő! A Bolyai Farkas Líceum 1967-ben végzett XI. F osztályának diákjai. (9064-l)

Kegyelettel búcsúunk id. **PAPP MÁRTON** szomszédunktól. Őszinte részvétellel kívánunk vigasztalódást családjának. A Ștefan cel Mare utca 11. szám alatti tömbház lakói. (9078-l)

A marosvásárhelyi Ügyes Kezek Alapítvány oktatói, fiataljai és a szülők, osztozva a gyászban, mélységes részvétüket fejezik ki Papp Józsiának és szeretteinek a **NAGYMAMA** és **ÉDESANYA** elhunytá alkalmából. Isten vigasztaló szeretete őrizze a gyászoló családot. „Aki hisz énbennem, ha meghal is él.” (-)

„Akinek szíve reád támaszkodik, megőrzöd azt, teljes békében, mivel tebenned bízik.” (Ézs. 26;3) Isten vigasztaló szeretete őrizze meg **PAPP GYULÁNÉ IRÉNKE** gyászoló családját. Az Ügyes Kezek Alapítvány szülők klubja. (-)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik id. **SZIKSZAI JÓZSEFET** utolsó útjára elkísérték. Felesége és fia. (9047)

Köszönetet mondunk a 2-es Sebészeti Klinika és az ATI munkaközösségének, akik **BEGIDZSÁN DOROTTYA-ROZÁLIÁT** odaadón ápolták és fájdalmát enyhítették. Hozzá tartozói. (9084-l)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 2 szobás, szigetelt tömbházlakás a Ion Buteanu utcában, a földszinten (4 emeletes), termopán nyílászárók, saját hőközpont, vasajtó, 36.000 euró. Tel. 0748-318-067 vagy 0775-353-803. (9079-l)

KEMÉNY TŰZIFA eladó. Tel. 0742-866-258. (6887-l)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (9049)

ALKALMAZUNK hegesztőket, lakatosokat. Tel. 0766-519-187. (20169)

VÁLLALUNK: építkezési munkát, tetőjavítást, festést, cserépforgatást stb. Nyugdíjasoknak kedvezmény. Tel. 0721-156-971. (9042)

VÁLLALUNK: építkezési munkát, tetőjavítást, festést, cserépforgatást stb. Nyugdíjasoknak kedvezmény. Tel. 0746-819-774. (9043)

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek.

Párgu Mures 88,1 MHz
Marosvásárhely 88,1 MHz

Bovate 102,1 MHz
Bovate 102,1 MHz

r • a • d • i • o

Región: 94,7 MHz
Săseșteană: 104,3 MHz

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpítottisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predaal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

A Népújság
hirdetési irodájában
felveszünk
APRÓHIRDETÉST
a kolozsvári
SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai
HARGITA NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi
HÁROMSZÉKBE
és az aradi
NYUGATI JELENBE.

Irodahelyiségeket bérelünk

A helyi tanács 2017. december 19-i 353-as számú határozata alapján létrehozott Marosvásárhelyi Városi Sportklub közzeteszi szándékát, miszerint helyiséget, épületet bérelne irodáknak, tevékenysége folytatása érdekében. A székhelynek rendelkeznie kell: legalább 15 helyiséggel, legalább két irodaasztallal/székekkel irodánként, irattartó szekrénnel, konferenciateremmel (befogadóképessége minimum 16 fő), parkolóhely legkevesebb 30 gépkocsi számára. A székhelybérletre szánt összeg legfennebb 2500 euró/hó + rezsi. Az ajánlatokat e-mailben a csm@tirgumures.ro címre lehet beküldeni, további információk a 0723-354-024-es telefonszámon igényelhetők.

Prof. univ. dr. Constantin Copotoiu,
a Marosvásárhelyi VSK elnöke

Fotópályázat

A Pro Press Egyesület kiadásában megjelenő Székely Kalendárium fotópályázatot hirdet profi és amatőr fotósok számára.

Pályázni olyan digitálisfotó-sorozattal (egy sorozat min. 20 fotó) lehet, amelynek alkotóelemei az utóbbi öt évben készültek Székelyföldön, és amelyek Székelyföld szépségét, egyediségét hivatottak ábrázolni (tájkép, természet- vagy eseményfotó stb.). A sorozatot alkotó fotók mérete legalább 2000 (fekvő), illetve 1000 pixel (álló) legyen, és mindegyik esetében fel kell tüntetni: hol készült, mit ábrázol.

Beküldési határidő: 2018. július 31. Beküldési e-mail-cím: .

A pályázat első díjasa (kiletét az egyesület által felkért szakértők döntik el) ingyenes részvételi lehetőséget nyer a 2018. szept. 1–9. között Csernátomban (Kovácsna megye) esedékes IKA alkotótáborba (művészeti vezető: Székely Géza). A második helyezett 500, a harmadik helyezett 300 lejes pénzjutalomban részesül. Minden pályázó tiszteletpéldányt kap a Székely Kalendárium 2019-es kiadásából.

A pályázók beleegyezésüket adják ahhoz, hogy beküldött fotóik adott esetben megjelenhessenek a Székely Kalendárium honlapján, illetve nyomtatott kiadásában.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hívásunk a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Az 55 év fölötti nyugdíjasok figyelmébe!

A Siletina Impex Kft. – Helyi Közszállítási Rt. Társulás értesíti az 55 év fölötti nyugdíjasokat, hogy az első félévi ingyenes autóbusszbérletek érvényességi idejét (jún. 30.) meghosszabbították **július 15-ig**.

Az új bérleteket **június 18-ától** lehet kiváltani **SZEMÉLYESEN**, az alábbi iratok alapján:

- **kizárólag a 2018. májusi nyugdíjszelvény** (eredeti és másolat)
 - személyazonossági igazolvány (eredeti és másolat)
 - 3/4-es friss fotó azoknak, akik először kérnek bérletet
 - típusnyomtatvány – 5 lej, a bérlet átvételekor kell kifizetni
 - a bérletet személyesen kell átvenni, és ezt aláírással igazolni.
- A bérleteket a Siletina Impex Kft. – Helyi Közszállítási Rt. Társulás következő buszjegyirodáinál adják ki:

- a székhelyen, a Béga utca 2. szám alatt, **hétfő–péntek: 7–16 óra**
 - főtéri (régi) iroda, **hétfő–péntek: 7–20 óra**
 - Tudor negyedi iroda, **hétfő–péntek: 7–16 óra**
 - kövesdombi iroda, **hétfő–péntek: 7–16 óra**
 - a nagykorháznál levő jegyiroda, **hétfő–péntek: 7–15 óra**
 - Panovi (Bolgár téri) iroda, **hétfő–péntek: 7–20 óra**
 - Az Auchan üzletkomplexumnál levő buszjegyiroda, **hétfő–péntek: 7–16 óra**.
- Ez a program **június 18. – július 13.** között érvényes.

A vezetőség

26. BOLYAI NYÁRI AKADEMIA
alapítva 1993-ban

A kreativitás fejlesztése az iskolában

BNYA 2018

JÚLIUS 9–29.

Jelentkezési határidő:
2018. június 15.

További információk:
a www.rmpps.ro oldalon

A FAER, a vidék gazdaságát és mezőgazdaságát támogató alapítvány

– Szászrégen, Apelor–Víz utca 5. –
versenyvizsgát szervez

egy referensi (Maros megye övezete) állás betöltésére

Elvárás:

- felsőfokú gazdasági vagy technikai végzettség
- alapos számítógép-kezelési ismeretek
- hajtási jogosítvány
- az angol nyelv ismerete (haladó szint)
- vidékfejlesztési európai pályázatokkal (POSDRU, PNDR) kapcsolatos tevékenységek ismerete előnyt jelent

Kérjük a jelentkezőket, hogy az önéletrajzot és szándéklevelet nyújtsák be a FAER Alapítvány szászrégeni székházában – Apelor 5. szám – vagy küldjék el a fundatiafaer@gmail.com e-mail-címre, 2018. június 15-én 16 óráig.

Bővebb felvilágosítás a székhelyen vagy a 0265/511-446, 0740-067-627 telefonszámon.

GUTENBERG KIADÓ
KÖNYVAJÁNLÓ

Albert Homonnai Emöke:
LENCSI KÖNYVE
Versek egykori gyermekhangra

Illusztrálta: Fazakas Ildikó
44 oldal, cérnafűzött, keménytetővel

Egy régi-új történet nátronpapírból kigöngyölt pillanatképei. Versek egykori gyermekhangra. Lencsi könyve. Hogy ki ő, mi ő – arra megannyi válasz van, itt most három tucatnyi versben, még annyi rajzban, és hozzáképzelhetsz. Kislány, ficregés anyja szeme sarkában, fészkelődés apa ölelésében, a kamrapolctól ungon-berken, leányiskolán, légópincén át vezető felfedezőutak sora.

Gutenberg Könyvesboltok

10–25%-os kedvezménnyel ajánljuk

a Gutenberg Kiadó és a Pallas-Akadémia Könyvkiadó könyveit.

Nyitva tartás: hétköznap 8⁰⁰–20⁰⁰, szombaton 9⁰⁰–15⁰⁰.

Csikszereida: Petőfi utca 4. sz., tel.: 0266–316 798

Székesvárad: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0266–214523

Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0265–250491